

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika
Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

6

YANVAR-İYUN

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 6
12 iyul 2013-cü il**

**2013-CÜ İLİN BİRİNCİ YARISINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL
İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ**

2013-cü ilin birinci yarısında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **Ümumi Daxili Məhsul** istehsalı 5.0 faiz, yaxud müqayisəli qiymətlərlə 1.3 milyard manat artaraq 27.2 milyard manata çatmışdır. ÜDM-in 63.9 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 48.6 faizi sənayedə, 10.9 faizi inşaat kompleksində, 4.4 faizi kənd təsərrüfatında yaradılmışdır. Xidmət sahələrinin əlavə dəyər də xüsusi çəkisi 29.6 faiz, o cümlədən nəqliyyatda 5.5 faiz, ticarət və pullu xidmətdə 9.6 faiz, rabitədə 1.7 faiz, sosial və digər xidmətlərdə 12.8 faiz təşkil etmişdir. ÜDM-in 6.5 faizi məhsula və idxala xalis vergilərin payına düşmüşdür. Hər bir nəfərə düşən ümumi daxili məhsul istehsalı orta hesabla 2936.3 manat (3741.9 ABŞ dolları) olmuşdur.

Əlavə dəyər istehsalı qeyri-neft sektorunda ötən illə müqayisədə 10.9 faiz artmış, neft sektorunda isə 0.7 faiz azalmışdır.

Ümumi daxili məhsulun tərkibində ən böyük xüsusi çəkiyə malik olan **sənaye** sahələrində fiziki şəxslərin fəaliyyəti də nəzərə alınmaqla 16.9 milyard manatlıq sənaye məhsulu istehsal edilmiş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0.3 faiz artmışdır. Məhsulun 74.0 faizi mədənçıxarma bölməsində, 19.9 faizi emal bölməsində, 5.5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində, 0.6 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində istehsal olunmuşdur. 2012-ci ilin birinci yarısı ilə müqayisədə məhsul istehsalı mədənçıxarma bölməsində 0.9 faiz azalmış, emal bölməsində 9.0 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində 6.3 faiz artmış, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsində isə ötən ilin səviyyəsində qalmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 2.9 faiz artmış, neft sektorunda isə 0.3 faiz azalmışdır.

Mədənçıxarma bölməsinin məhsullarından neft hasilatı 21.8 milyon ton, əmtəlik qaz hasilatı 8.9 milyard kub metr təşkil etmişdir.

Emal sektorunda qida məhsulları istehsalı 3.7 faiz, içki istehsalı 11.6 faiz, dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabı istehsalı 41.0 faiz, kağız və karton istehsalı 2.6 faiz, poliqrafiya fəaliyyəti 66.2 faiz, neft məhsulları istehsalı 10.6 faiz, kimya sənayesi məhsulları istehsalı 6.5 faiz, əczaçılıq məhsulları istehsalı 38.6 faiz, tikinti materialları istehsalı 24.6 faiz, metallurgiya sənayesi məhsulları istehsalı 21.0 faiz, kompyüter və digər elektron avadanlıqları istehsalı 53.3 faiz, elektrik avadanlıqları istehsalı 4.7 faiz, avtomobil və qoşquların istehsalı 85.0 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 2.1 dəfə, mebel istehsalı 12.1 faiz, zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqları istehsalı 1.7 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri 44.8 faiz artmışdır.

İlin ilk yarısında 10.4 milyard kv.saət, yaxud 2.6 faiz az elektrik enerjisi istehsal olunmuşdur.

Aqrar bölmədə yaz tarla işləri başa çatmışdır. İyun ayının 24-nə kimi 363.1 min hektar sahədə yazlıq bitkilərin əkinini aparılaraq 33.2 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalılar, 38.6 min hektar sahədə dən üçün qarğıdalı, 77.2 min hektar sahədə tərəvəz, 65.3 min hektar sahədə kartof, 23.4 min hektar sahədə pambıq, 28.5 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 5.5 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 9.3 min hektarda dən üçün günəbaxan, 1215 hektar sahədə tütün və s. əkilmişdir. Ötən illə müqayisədə yazlıq bitkilərin əkin sahəsi 10.7 min hektar azalmış, eyni zamanda dənli və paxlalıların əkin sahəsi 1.5 min hektar, dən üçün qarğıdalının əkin sahəsi 2.7 min hektar, şəkər çuğundurunun əkin sahəsi 1.9 min hektar artmışdır.

Kənd əməkçiləri yazlıq bitkilərin əkinini başa vuraraq yetişdirdikləri məhsulu yığmağa başlamışlar. İyul ayının 4-nə kimi qarğıdalı istisna olmaqla 1607.7 min ton məhsul toplanmış, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 783 ton çox məhsul yığılmışdır.

Yığım başlanandan tarlalardan 274.9 min ton kartof, 343.0 min ton tərəvəz, 80.3 min ton meyvə və giləmeyvə, 35.6 min ton bostan məhsulları, 66.7 ton tütün, 288.8 ton yaşıl çay yarpağı toplanmışdır. 2012-ci ilin analoji dövrü ilə müqayisədə kartof istehsalı 29.1 min ton, yaxud 11.8 faiz, tərəvəz istehsalı 27.6 min ton (8.8 faiz), meyvə və giləmeyvə istehsalı 8.7 min ton (12.1 faiz), tütün istehsalı 12.7 ton (23.5 faiz), yaşıl çay yarpağı istehsalı 11.1 ton (4.0 faiz) artmışdır.

Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən iri buynuzlu mal-qaranın baş sayı 1.0 faiz artaraq 2730.7 min başa, qoyun və keçilərin sayı 1.0 faiz çoxalaraq 8832.7 min başa çatmışdır. Bu dövrdə 3.2 faiz çox və ya diri çəkiddə 221.5 min ton ət, 6.6 faiz çox, yaxud 913.0 min ton süd, 14.2 faiz çox və ya 685.4 milyon ədəd yumurta, 2.6 faiz çox, yaxud 15.0 min ton yun istehsal edilmişdir.

Ötən ilin birinci yarısı ilə müqayisədə bitkiçilik məhsulları istehsalı 4.5 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalı 5.1 faiz, bütövlükdə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı 4.9 faiz artmışdır.

İlin əvvəlindən **inşaat** kompleksində 7.4 milyard manat məbləğində vəsaitdən istifadə edilmiş, onun 64.9 faizi və ya 4.8 milyard manatı bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur. 2012-ci ilin birinci yarısına nisbətən inşaat işlərinə sərf olunmuş investisiyanın həcmi 22.9 faiz, bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinə yönəldilmiş vəsaitin miqdarı isə 39.6 faiz artmışdır. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 74.9 faizini və ya 5.5 milyard manatını daxili investisiyalar təşkil etmiş və 18.1 faiz artmışdır.

Kompleksdə aparılmış inşaat işləri nəticəsində bir sıra istehsal və sosial obyektlər istifadəyə verilmişdir. Altı ay ərzində ümumi sahəsi 917.9 min kv.metr yaşayış evləri, 4654 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 737 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, növbədə 130 nəfəri qəbul etməyə imkan verən ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, 864 yerlik klub, Bakı şəhərində "Gəmi təmiri və gəmiqayırma" İstehsalat birliyi, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Anqar kompleksi və Beynəlxalq Loqistika mərkəzi, "Alov qüllələri" Kompleksində "Fairmont Baku" oteli, Sumqayıt şəhərində "Gilan" Tekstil parkı, Abşeron rayonunda "Milla" Süd məhsulları və Dondurma istehsalı zavodu, Birdəfəlik plastik qablar və priforminqlər istehsalı zavodu, Buzovna-Mərdəkan-Qala avtomobil yolu, Qobustan rayonunda İdman kompleksi, Qəbələ rayonunda Mədəniyyət mərkəzi, Atıcılıq klubunun birinci mərhələsi, Heyvandarlıq-südcülük kompleksi, "Aspi

Winery" üzüm emalı zavodu, Hacıqabul rayonunda Seramik plitələr zavodu və digər istehsal və qeyri-istehsal təyinatlı obyektlər istismara verilmişdir.

Cari ildə inşasının davam etdirilməsi məqsəduyğun sayılan obyektlərdə işlərin aparılması üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş 7031.0 milyon manat vəsaitin 3187.4 milyon manatından istifadə edilmişdir.

Nəqliyyat müəssisələri və avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən yanvar-iyun aylarında 105.9 milyon ton, yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2.4 faiz çox yük, 820.2 milyon nəfər və ya 7.7 faiz çox sənişin daşınmışdır. Yüklərin 10.6 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 56.3 faizi avtomobil nəqliyyatı, 5.7 faizi dəniz nəqliyyatı, 27.4 faizi boru kəmərləri ilə, sənişinlərin 87.1 faizi avtomobil, 12.7 faizi metropolitenlə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri əhaliyə, müəssisə və təşkilatlara faktiki qiymətlərlə 707.1 milyon manat dəyərində və ya ötən ildə olduğundan 7.5 faiz çox rabitə xidməti göstərmişlər. Xidmətlərin 72.2 faizi bilavasitə əhaliyə xidmətlə bağlı olmuş və əldə edilmiş gəlirin 76.1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2013-cü ilin birinci yarısında keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **əhalinin gəlirləri** 7.1 faiz artaraq 15.8 milyard manata, hər bir nəfərə düşən gəlirlər isə 5.7 faiz artaraq 1708.8 manata (orta hesabla ayda 284.8 manata) çatmışdır. Gəlirlərin 69.2 faizi son istehlaka, 9.3 faizi vergilərin, sosial sığorta və könüllü üzvlük haqlarının ödənilməsinə, 19.8 faizi isə əmanətlərin və kapitalın artırılmasına sərf edilmişdir.

Muzdla işləyənlərin orta aylıq **əmək haqqı** yanvar-may aylarında 6.8 faiz artaraq 408.8 manata çatmışdır. Sənaye, tikinti, nəqliyyat və s. sahələrdə işləyənlərin əmək haqqı daha yüksək olmuş və yanvar-may ayları ərzində sənayedə çalışanların orta aylıq əmək haqqı 635.8 manat, tikinti kompleksində işləyənlərin əmək haqqı 597.2 manat təşkil etmişdir.

Əhalinin gəlirlərinin artması onların **ticarət** şəbəkəsindən daha çox istehlak malları almasına və xidmətlərdən daha geniş istifadə etməsinə şərait yaradır. Məhz belə şəraitin yaranması nəticəsində ötən ilin birinci yarısına nisbətən pərakəndə əmtəə dövriyyəsi 9.1 faiz artaraq 9.1 milyard manara, **pullu xidmətlərin** həcmi isə 7.5 faiz çoxalaraq 2.8 milyard manata çatmışdır. Realizə olunmuş əmtəələrin 52.6 faizini ərzaq məhsulları, 47.4 faizini isə qeyri-ərzaq malları təşkil etmiş və onların satışı müvafiq olaraq 0.4 faiz və 21.2 faiz artmışdır.

2013-cü ilin birinci yarısında elektron ticarət dövriyyəsi vasitəsilə alıcılara 1038.2 min manatlıq qeyri-ərzaq malları və 73.4 min manatlıq ərzaq məhsulları satılmış və müvafiq olaraq 68.5 faiz və 2.1 dəfə artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən 2013-cü ilin yanvar-may aylarında aparılmış **xarici ticarət** dövriyyəsinin həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9.7 faiz artaraq 14.7 milyard dollar təşkil etmiş, 88.6 faizi və ya 13.0 milyard dolları uzaq xarici dövlətlərlə, 1.7 milyard dolları isə MDB üzvü ölkələri ilə aparılmışdır.

Beş ay ərzində ölkəmizdən xarici ölkələrə 10.4 milyard dollar dəyərində müxtəlif məhsullar göndərilmiş, onun 9.7 milyard dolları uzaq xarici dövlətlərə, 629.6 milyon dolları MDB-yə daxil olan ölkələrə ixrac olunmuşdur.

Qeyri-neft məhsullarının ixracı beş ay ərzində 12.9 faiz artmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların dəyəri 4.4 milyard dollar təşkil etmişdir. Uzaq xarici ölkələrdən gətirilmiş malların həcmi 3.3 milyard dollar, MDB üzvü dövlətlərindən isə 1.1 milyard dollar olmuşdur.

Beş ay ərzində 6.0 milyard dollarlıq, o cümlədən uzaq xarici ölkələrlə 6.4 milyard dollar məbləğində müsbət, MDB üzvü dövlətləri ilə isə 415.8 milyon dollar məbləğində mənfi saldo yaranmışdır.

Xam neftin və təbii qazın ixracı barədə Dövlət Neft Şirkəti və ABƏŞ-dən daxil olmuş məlumatlar nəzərə alınmaqla xarici ticarət dövriyyəsi 18.1 milyard dollar (o cümlədən ixrac 13.8 milyard dollar) təşkil etmiş və saldo 9.4 milyard dollar olmuşdur.

Yanvar-may aylarında 8.0 milyon dollar məbləğində humanitar və texniki yardım daxil olmuşdur.

İyun ayında may ayı ilə müqayisədə **istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri** 1.1 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2.6 faiz ucuzlaşmış, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri ötən ayın səviyyəsində qalmış, xidmət tarifləri 0.1 faiz bahalaşmışdır. Eyni zamanda qiymət və tariflər altı ay ərzində keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2.0 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 1.8 faiz, qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri 0.5 faiz, xidmət tarifləri 3.3 faiz bahalaşmışdır.

Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən yanvar-may aylarında **dövlət büdcəsinə** 8.2 milyard manat həcmində, yaxud 2012-ci ilin müvafiq dövründəkindən 22.8 faiz çox vəsait daxil olmuş, bu vaxt ərzində büdcədən 7.4 milyard manat və ya 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 31.6 faiz çox vəsait xərclənmiş, 815.0 milyon manat məbləğində və ya ümumi daxili məhsulun 3.7 faizi qədər profisit yaranmışdır. Büdcə xərclərinin 44.9 faizi və ya 3.3 milyard manatı iqtisadiyyatın inkişafına, 10.3 faizi, yaxud 766.1 milyon manatı sosial müdafiə və sosial təminatla, 9.2 faizi və ya 681.6 milyon manatı təhsilə və səhiyyəyə yönəldilmişdir. Büdcə xərclərinin 18.5 faizi və ya 1.4 milyard manatı əmək haqqı, pensiya və müavinətlərin ödənilməsinə sərf edilmişdir.

Kredit təşkilatlarının ayırdıqları **kredit** resurslarının məbləği iyun ayının 1-i vəziyyətinə 13.8 milyard manata çatmış və ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 30.1 faiz artmışdır. Verilmiş kreditlərin 10.2 milyard manatı uzunmüddətli olmuş, 768.7 milyon manatının ödəmə müddəti ötmüşdür.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** məbləği keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 35.7 faiz artaraq iyun ayının 1-nə 5.9 milyard manata çatmışdır. Milli valyuta ilə qoyulmuş əmanətlərin məbləği 3.6 milyard manat, xarici valyuta ilə qoyulmuş əmanətlərin məbləği isə 2.3 milyard manat olmuşdur.

İyun ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0.78 manat, 1 Avroya 1.04 manat, 100 Rusiya rubluna 2.43 manat, yanvar-iyun aylarında isə müvafiq olaraq 0.78, 1.03 və 2.53 manat təşkil etmişdir.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları faktiki, milyon manat	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2012-ci ilin yanvar- iyun ayları 2011-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	27 202,0	105,0	101,5
o cümlədən qeyri-neft ÜDM-si	14 779,2	110,9	111,3
Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) ümumi həcmi	16 886,9	100,3	97,0
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	3 373,7	102,9	108,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	7 361,8	122,9	129,6
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	5 111,2	119,5	130,2
Kənd təsərrüfatı məhsulu	2 123,0	104,9	110,4
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, mln. ton	105,9	102,4	103,7
o cümlədən qeyri-neft yüklərinin daşınması	73,6	104,9	108,5
İnformasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi	707,1	107,5	117,9
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	9 067,6	109,1	109,2
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	2 781,6	107,5	108,0
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	8 249,4 ^{x)}	122,8 ^{xx)}	139,2 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin xərcləri	7 434,4 ^{x)}	131,6 ^{xx)}	153,4 ^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin profisiti	815,0	-	-
Əhalinin gəlirləri	15 830,7	107,1	114,6
Hər nəfərə düşən gəlirlər, manat	1 708,8	105,7	113,1
Bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əmək haqqı, manat	408,8 ^{x)}	106,8 ^{xx)}	108,1 ^{xxx)}
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	102,0	102,2
Statistika məlumatı¹⁾			
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$	18 135,0 ^{x)}	103,1 ³⁾	x
o cümlədən:			
ixrac	13 775,2 ^{x)}	98,8 ³⁾	x
ondan qeyri-neft məhsulu ixracı	745,9 ^{x)}	112,9 ³⁾	109,6 ⁴⁾
idxal	4 359,8 ^{x)}	116,9 ³⁾	102,8 ⁴⁾
Gömrük məlumatı²⁾:			
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$	14 725,6 ^{x)}	109,7 ³⁾	93,3 ⁴⁾
o cümlədən:			
ixrac	10 365,8 ^{x)}	106,7 ³⁾	90,0 ⁴⁾
idxal	4 359,8 ^{x)}	116,9 ³⁾	102,8 ⁴⁾

Qeyd:

¹⁾ Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla.

²⁾ Xam neft və təbii qaz ixracında gömrük rəsmiləşdirilməsi tarixi ilə bu məhsulların faktiki ixrac tarixi (ölkə sərhədini keçmə tarixi) üst-üstə düşmədiyi üçün ölkə üzrə ixracın ümumi həcminə ixrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında yalnız rəsmiləşdirilən həcminə dair məlumatlar daxil edilmişdir.

³⁾ 2013-cü ilin yanvar-mayı 2012-ci ilin yanvar-mayına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

⁴⁾ 2012-ci ilin yanvar-mayı 2011-ci ilin yanvar-mayına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

^{x)} 2013-cü ilin yanvar-mayı;

^{xx)} 2013-cü ilin yanvar-mayı 2012-ci ilin yanvar-mayına nisbətən;

^{xxx)} 2012-ci ilin yanvar-mayı 2011-ci ilin yanvar-mayına nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

2013-cü ilin birinci yarısında ölkədə istehsal edilmiş ümumi daxili məhsul əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,0 faiz artaraq 27,2 milyard manata çatmış, onun əhalinin hər nəfərinə həcmi 3,7 faiz artaraq 2936,3 manat (3741,9 ABŞ dolları) təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsulun 63,9 faizi iqtisadiyyatın məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 48,6 faizi sənayedə, 10,9 faizi tikinti kompleksində, 4,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıqda istehsal edilmiş, 29,6 faizi isə xidmət sahələrinin payına düşmüşdür.

Xidmət sahələrində yaradılmış əlavə dəyərin 25,0 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 18,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 7,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 5,7 faizi informasiya və rabitə xidmətləri sahələrində, 43,4 faizi isə sosial və digər sahələrdə xidmətlər göstərən iqtisadi subyektlər tərəfindən təmin edilmişdir.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 6,5 faizini təşkil etmişdir.

Cari ilin altı ayında iqtisadiyyatın qeyri-neft sahələrində əlavə dəyər 10,9 faiz artmış, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi əvvəlki ildəki 49,3 faizdən 54,3 faizədək yüksəlmişdir. Ümumi daxili məhsulun 45,7 faizi neft-qaz sektorunun payına düşmüş və əvvəlki ilə nisbətən 0,7 faiz azalmışdır.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manatla

	Yanvar-iyun		2013-cü ilin yanvar-iyunu 2012-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən, faizlə
	2013	2012*	
Ümumi Daxili Məhsul	27202,0	26329,3	105,0
Məhsulların istehsalı	17387,0	17277,9	104,2
o cümlədən:			
Sənaye	13242,4	14016,7	99,3
ondan:			
– mədənçıxarma sənayesi	11605,4	12512,3	98,7
– emal sənayesi	1074,8	991,0	106,8
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	525,9	478,9	100,0
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	36,3	34,5	106,3
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	1188,0	1102,9	104,9
Tikinti	2956,6	2158,3	135,5
Xidmətlərin istehsalı	8053,0	7476,9	106,1
o cümlədən:			
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	2017,4	1829,0	109,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1487,0	1378,7	103,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	593,1	481,6	121,1
İnformasiya və rabitə	460,3	427,8	107,5
Sosial və digər xidmətlər	3495,2	3359,8	103,0
Məhsula və idxala xalis vergilər	1762,0	1574,5	109,5
Deflyator	98,4	102,0	x

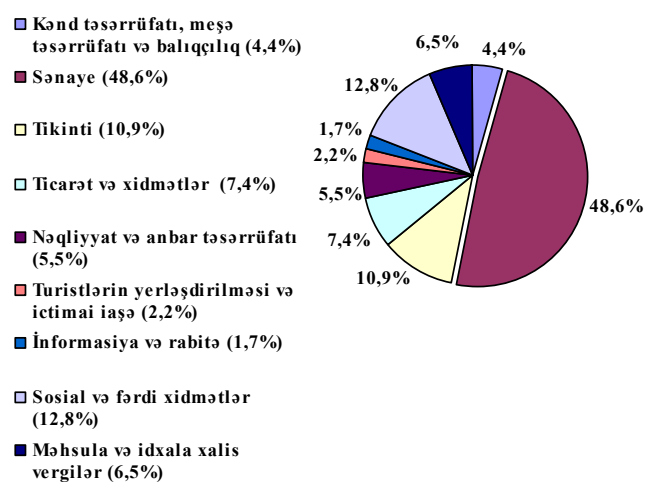
**Neft və qeyri-neft sektorlarında
ümumi daxili məhsul istehsalı**

milyon manatla

	Yanvar-iyun		2013-cü ilin yanvar-iyunu 2012-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən, faizlə
	2013	2012*	
Ümumi Daxili Məhsul	27202,0	26329,3	105,0
o cümlədən:			
– neft sektoru	12422,8	13350,8	99,3
– qeyri-neft sektoru	14779,2	12978,5	110,9

*) 2012-ci ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir

**2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında
ümumi daxili məhsulun strukturu**

Sənaye

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında sənaye sahələrində istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 16,9 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsini 0,3 faiz üstələmişdir. Qeyri-neft bölməsində 2,9 faizlik artım, neft bölməsində isə 0,3 faizlik geriləmə müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 74,0 faizi mədənçıxarma, 19,9 faizi emal, 5,5 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 80,3 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 93,1 faizi sənaye mallarının (əmtəələrin) istehsalı, 6,9 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

**Sənaye məhsulu istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, artan yekunla
2012		
Yanvar	115,9	100,0
Fevral	92,0	100,2
Mart	108,6	99,7
Aprel	94,0	97,4
May	106,8	97,1
İyun	92,8	97,0
İyul	103,2	97,2
Avqust	99,5	96,7
Sentyabr	85,2	96,5
Oktyabr	98,0	96,1
Noyabr	105,1	96,7
Dekabr	111,5	97,7
2013		
Yanvar	107,2	100,1
Fevral	91,1	99,6
Mart	104,7	98,2
Aprel	100,8	99,3
May	106,0	99,8
İyun	94,2	100,3

Sənayenin bölmələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə			
	mədəncixarma sənayesi	emal sənayesi	elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı
2012-ci il				
Yanvar	97,2	107,9	125,3	111,6
Yanvar-fevral	96,4	124,1	114,8	110,1
Yanvar-mart	96,4	121,9	110,4	107,1
Yanvar-aprel	94,7	115,5	105,6	105,0
Yanvar-may	94,6	114,6	103,4	102,5
Yanvar-iyun	94,6	113,6	104,3	104,8
Yanvar-iyul	95,2	110,3	105,0	103,1
Yanvar-avqust	94,5	108,9	107,4	102,7
Yanvar-sentyabr	94,3	107,9	108,8	102,6
Yanvar-oktyabr	93,8	107,6	111,0	102,5
Yanvar-noyabr	94,5	107,5	111,3	102,3
Yanvar-dekabr	95,8	105,4	111,6	101,3
2013-cü il				
Yanvar	98,2	113,8	102,8	98,4
Yanvar-fevral	97,4	115,5	101,1	101,4
Yanvar-mart	96,2	110,4	101,0	102,0
Yanvar-aprel	97,7	110,2	99,8	107,5
Yanvar-may	98,4	108,8	100,2	104,2
Yanvar-iyun	99,1	109,0	100,0	106,3

Yarım il ərzində sənaye məhsulu istehlakçılara 16,8 milyard manatlıq məhsul göndərilmiş, anbarlarda məhsul ehtiyatının həcmi iyun ayı ərzində 53,3 milyon manat artaraq iyul ayının əvvəlinə 337,9 milyon manat olmuşdur.

Ehtiyatların 70,5 faizi Bakı, 10,2 faizi Sumqayıt, 2,5 faizi Gəncə, 1,2 faizi Şirvan və 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 14,5 milyon manatlıq digər mallar da mövcud olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə sənaye məhsulu istehsalı

Fəaliyyət növlərinin adı	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir, milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
CƏMI *)	16 886,9	100,3
o cümlədən:		
dövlət sektoru	3 319,5	106,7
qeyri-dövlət sektoru	13 567,4	98,9
Mədəncixarma sənayesi	12 506,4	99,1
Emal sənayesi	3 357,3	109,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	1 287,9	103,7
ıçki istehsalı	87,1	111,6
tütün məmulatlarının istehsalı	6,8	75,5
toxuculuq sənayesi	21,1	76,2
geyim istehsalı	14,3	88,5
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	9,9	141,0
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	1,9	69,0
kağız və karton istehsalı	7,3	102,6
poliqrafiya fəaliyyəti	25,4	166,2
neft məhsullarının istehsalı	1 048,9	110,6
kimya sənayesi	109,2	106,5
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1,3	138,6
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	25,0	76,2
tikinti materiallarının istehsalı	173,5	124,6
metallurgiya sənayesi	158,7	121,0
hazır metal məmulatlarının istehsalı	42,6	44,9
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	61,2	153,3
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	61,8	104,7
maşın və avadanlıqların istehsalı	114,1	93,2
avtomobil və qoşquların istehsalı	2,7	185,0
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	6,1	209,2
mebel istehsalı	16,5	112,1
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	2,1	101,7
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	71,9	144,8

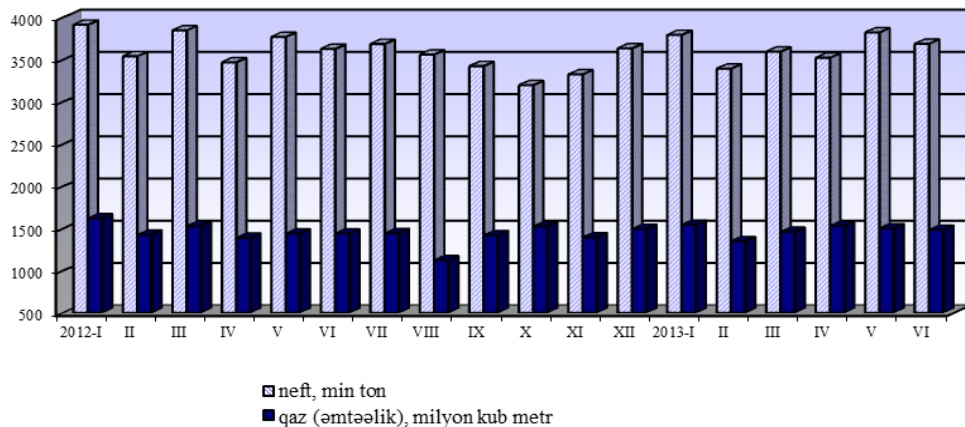
Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir, milyon manat	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	922,6	100,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,6	106,3

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Mədənçıxarma bölməsində istehsalın həcmi 12,5 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsindən 0,9 faiz aşağı olmuşdur.

Sahənin əsas məhsullarından xam neft hasilatı 21,8 milyon ton, əmtəəlik təbii qaz hasilatı isə 8,9 milyard kub-metr təşkil etmiş, neft hasilatı 1,6 faiz azalmış, qaz hasilatı isə 0,3 faiz artmışdır.

Neft və qaz hasilatının aylıq dinamikasi

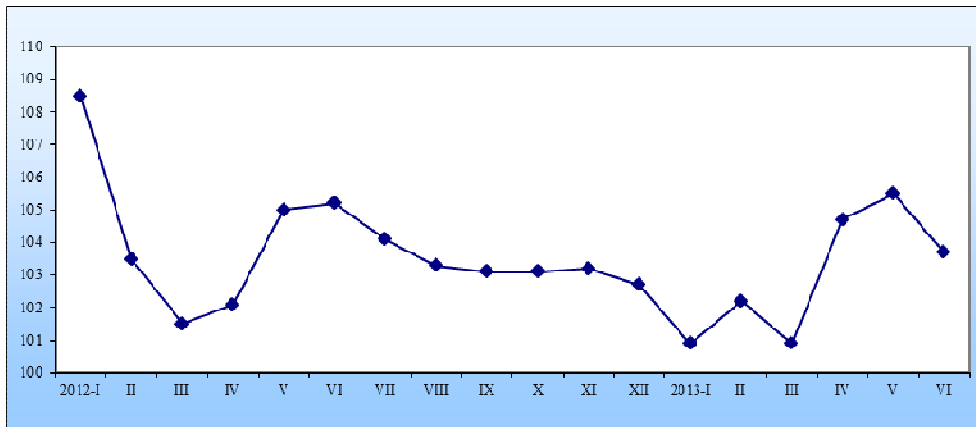

Mədənçıxarma bölməsində fəaliyyət göstərən sahibkarlar tərəfindən yanvar-iyun aylarında 543,9 kq qızıl, 331,3 kq gümüş, 16,5 min ton bentonit, 177,0 min ton inşaat üçün əhəng daşı, və s. istehsal edilmişdir.

Emal bölməsinin müəssisələri və fərdi sahibkarları (ev təsərrüfatlarının sənaye istehsalı da nəzərə alınmaqla) tərəfindən 3,4 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,0 faiz artıq məhsul istehsal olunmuş, sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Qida və içki istehsalı müəssisələri tərəfindən 1375,0 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 3,7 faiz, içki istehsalında isə 11,6 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozunun istehsalı 15,1 faiz artaraq 198,8 min ton, üzlü süd istehsalı 1,2 faiz artaraq 414,8 min ton, pendir və kəsmik istehsalı 2,1 faiz artaraq 23,7 min ton, cem və marmelad istehsalı 11,1 faiz artaraq 5,1 min ton, pivə istehsalı 26,9 faiz artaraq 3,1 mln. dkl, alkoqolsuz içkilər istehsalı 14,5 faiz artaraq 12,1 mln. dkl təşkil etmişdir.

Qida məhsulları istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

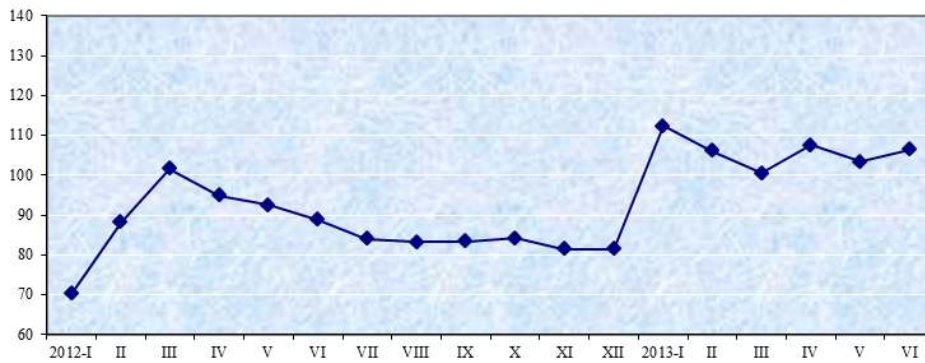
Toxuculuq, geyim, dəri, dəridən məmulatlar və ayaqqabı istehsalı sahələri üzrə ixtisaslaşan müəssisələr tərəfindən 45,3 milyon manatlıq məhsul, o cümlədən 2,5 min ton pambıq lifi, 8,2 min ton pambıq iplik, 246,1 min kv. metr pambıq parçalar, 1,4 milyon cüt corab məmulatları, 166,7 min cüt üstü dəridən olan ayaqqabılar və s. məhsullar istehsal edilmişdir. 2013-cü il iyulun 1-nə sahə müəssisələrinin anbarlarında 30,1 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 8,9 faizi qədər hazır məhsul qalığı mövcud olmuşdur.

Neft məhsullarından avtomobil benzininin istehsalı 16,3 faiz, ağ neftin 14,3 faiz, dizel yanacağının 12,5 faiz, neft bitumunun istehsalı isə 12,8 faiz artmışdır. Neft emalı müəssisələrinin anbarlarında 55,4 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 16,4 faizi qədər hazır məhsul qalmışdır.

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastmas məmulatların istehsalı müəssisələri tərəfindən 135,5 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir. Əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kimya sənayesində 6,5 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 38,6 faiz artım, rezin və plastmas məmulatların istehsalında isə 23,8 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Əsas kimya məhsullarından izopropil spirtinin istehsalı 71,6 faiz və lak-boya məmulatlarının istehsalı 36,5 faiz artmış, polietilenin istehsalı 6,4 faiz, propilenin istehsalı isə 22,0 faiz azalmışdır. Resin və plastmas məmulatlarından bərk polipropilen boruların istehsalı 36,3 faiz, məsaməli poliuretan lövhələrin istehsalı 22,8 faiz artmış, polimer örtüklərin istehsalı 45,8 faiz və polietilen boruların istehsalı isə 24,3 faiz azalmışdır.

Kimya məhsulu istehsalının dinamikası

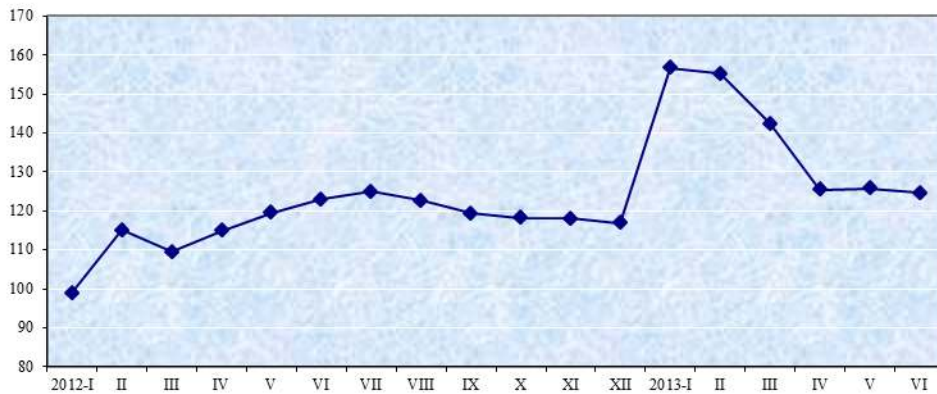
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Tikinti materialları sənayesi müəssisələri tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun həcmi 24,6 faiz artaraq 173,5 milyon manat təşkil etmiş, o cümlədən sement istehsalı 3,4 faiz artaraq 976,8 min ton, tikinti gipsi istehsalı 1,9 dəfə artaraq 99,7 min ton, hörmə üçün hazır beton qarışığı istehsalı 8,3 faiz artaraq 658,8 min ton olmuşdur. 2013-cü il iyulun 1-nə müəssisələrin anbarlarında 17,6 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 5,2 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı olmuşdur.

Tikinti materialları istehsalının dinamikası

(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı müəssisələrində 201,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 21,0 faiz artmış, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 55,1 faiz azalmışdır. Yanvar-iyun ayları ərzində 1,0 min ton və ya 1,8 dəfə çox çuqun tökmə, 120,7 min ton polad tökmə məhsulları, 44,7 min ton polad borular istehsal edilmişdir.

Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahəsində 123,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olmuşdur. Əvvəlki ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kompyuter, elektron və optik məhsullarının istehsalı 53,3 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 4,7 faiz artmış, 89 ədəd güc transformatorları, 3,3 min ədəd məişət soyuducuları istehsal edilmiş, televizorların istehsalı 15,7 faiz artmışdır.

2013-cü il iyulun 1-nə müəssisələrin anbarlarında 31,3 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə olan hazır məhsul ehtiyatının 9,3 faizi qədər hazır məhsul ehtiyatı qalmışdır.

Maşın və avadanlıqların istehsalı, nəqliyyat vasitələri, avtomobil və qoşquların istehsalı sahəsində 122,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, 147 ədəd yük avtomobili, 316 ədəd minik avtomobili, 413 ədəd traktor və s. məhsullar istehsal edilmişdir.

Müəssisələrin anbarlarında 33,8 milyon manatlıq və ya ölkə sənayesi üzrə hazır məhsul ehtiyatının 10,0 faizi qədər hazır məhsul qalığı olmuşdur.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən altı ay ərzində istehsal olunmuş məhsul və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 922,6 milyon manat olmuş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünün səviyyəsində qalmışdır. Ölkədə 10,4 milyard kVt-saat elektrik enerjisi istehsal olunmuş, onun 7,8 faizi su elektrik stansiyalarının, 92,2 faizi isə istilik elektrik stansiyalarının payına düşmüşdür.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsində məhsul və xidmətlərin istehsalı 6,3 faiz artmışdır.

Sənayedə istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	21 809,9	98,4	299,8
Təbii qaz (əmtəlik), milyon kub-metr	8 870,0	100,3	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	71,4	52,1	34,3
Mis filizləri və konsentratları, ton	156,2	61,2	534,1
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	875,2	83,2	147,4
o cümlədən :			
qızıl	543,9	80,7	114,1
gümüş	331,3	57,6	33,3
Daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçixarma sənayesi məhsullarının hasilatı			
Bentonit, min ton	16,5	102,5	-
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	177,0	101,8	1,0
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı və çaxmaq daşı, min ton	816,0	82,1	153,8
Duz (ümumi), min ton	14,3	109,4	0,0
Qida məhsullarının istehsalı			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	142,3	107,5	-
Kolbasa məmulatları, ton	907,2	93,8	3,0
Üzlü süd, min ton	414,8	101,2	0,5
Qaymaq və xama, ton	1 277,6	102,2	-
Pendir və kəsmik, min ton	23,7	102,1	0,07
Kərə yağı, min ton	11,0	102,1	0,1
Cem və marmeladlar, ton	5 080,1	111,1	908,8
Təmizlənmiş duru bitki yağları, ton	25 538,6	71,1	1 453,7
Margarin, min ton	12,8	100,6	-
Qənd və şəkər tozu, min ton	198,8	115,1	1,1
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	370,9	101,0	-

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki istehsalı			
Şampan şərabı, min dkl	9,0	22,6	6,0
Araq, min dkl	429,8	121,4	70,7
Üzüm şərabı, min dkl	410,5	90,6	609,4
Pivə, min dkl	3 141,6	126,9	372,2
Brendi (konyak), min dkl	27,2	63,4	35,4
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	12 073,7	114,5	926,5
Tütün məmulatlarının istehsalı			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	875,8	90,8	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	593,0	70,4	0,5
Toxuculuq sənayesi			
Pambıq lifi, ton	2 516,0	35,5	4 986,8
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	246,1	3,8 d.	323,2
Pambıq iplik, ton	8 172,2	113,0	3 872,3
Corab məmulatları, min cüt	1 443,7	51,8	252,0
Pambıq yataq ağları, min ədəd	77,2	41,4	0,8
Dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı			
Dəri, min kv.m	415,0	134,8	256,5
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	166,7	104,0	66,9
Neft məhsullarının istehsalı			
Avtomobil benzini, min ton	701,5	116,3	58,0
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	75,4	76,6	3,6
Ağ neft, min ton	358,1	114,3	28,5
Dizel yanacağı, min ton	1 265,0	112,5	78,6
Sürtkü yağları, min ton	22,5	66,2	14,1
Neft bitumu, min ton	154,5	112,8	7,8
Kimya sənayesi			
Yod, ton	133,8	120,8	71,1
Alüminium sulfat və ya barium sulfat, min ton	34,8	124,8	4,3
Propilen, min ton	15,1	78,0	1,6
Polietilen, min ton	43,6	93,6	2,1
İzopropil spirti (mütləq), min ton	9,6	171,6	1,5

REAL SEKTOR

...ardı...

Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Lak-boya məmulatları, ton	2 105,7	136,5	36,0
Rezin və plastmas məmulatların istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	11 816,1	75,7	1 053,2
Məsaməli poliuretan lövhələri və zolaqları, ton	345,0	122,8	24,9
Polimer örtüklər, ton	5,8	54,2	42,8
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	2 428,9	136,3	771,0
Plastik yemək və mətbəx qabları, ton	102,8	138,4	24,3
Tikinti materiallarının istehsalı			
Sement, min ton	976,8	103,4	19,0
Tikinti şüşəsi, kv. m	145,6	19,8	-
Tikinti gipsi, min ton	99,7	190,2	1,9
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	13,3	80,6	1,1
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	4 091,2	2,1 d.	-
Asfalt (ümumi), min ton	177,8	69,7	-
Hörmə üçün hazır beton qarışığı (ümumi), min ton	658,8	108,3	-
Tikinti kərpici (ümumi), min kub-metr	198,7	194,8	28,9
Metallurgiya sənayesi			
Çuqun tökmə, ton	1 000,0	182,8	438,9
Polad tökmə, min ton	120,7	161,5	-
Qeyri-cins poladdan dəstələr şəklində katankalar (armatur), min ton	132,0	124,0	17,4
Polad borular, min ton	44,7	139,5	-
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	140,4	2,0 d.	168,1

REAL SEKTOR

...ardı...

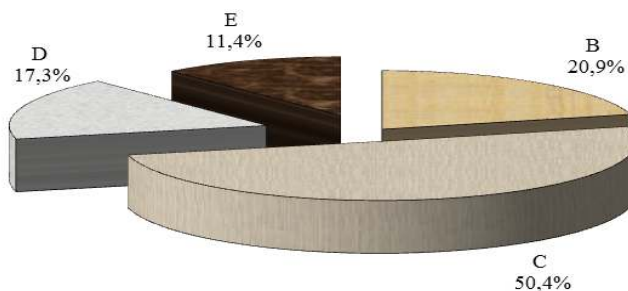
Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, baklar, ton	1,8	0,6	194,9
Qazma və istismar buruqları və qüllələri, ton	281,4	43,5	43,4
Qara metallardan qapı və pəncərə, ədəd	1 116	186,3	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	5 139,1	131,8	-
Kompüter, elektron və elektrik avadanlıqlarının istehsalı			
Meteorologiya məqsədləri üçün sair elektron cihazlar, min ədəd	57,8	2,6 d.	2,0
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verişləri aparatları, ədəd	3 438	70,6	1 256
Güc transformatorları, ədəd	89	96,7	-
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri (ümumi), ton	167,6	9,4	353,6
Televizorlar, ədəd	13 650	115,7	1 459
Məişət soyuducuları, ədəd	3 278	160,2	705
Maşın və avadanlıqların istehsalı, avtomobil və qoşquların istehsalı			
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	3 492	115,8	203
Elektrik ötürücüsü olan liftlər və skip qaldırıcıları, ədəd	16	38,1	85
Mancanaq dəzgahları, ədəd	140	3,3 d.	84
Məişət kondisionerləri, ədəd	2 870	167,5	171
Dondurulmuş ərzaq məhsullarına saxlanması üçün soyuducu vitrinlər və piştaxtalar, ədəd	207	112,5	-
Traktorlar, ədəd	413	79,4	50
Yük avtomobilləri, ədəd	147	172,9	17
Minik avtomobilləri, ədəd	316	3.3 d.	350
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	10 392,7	97,4	-

...sonu			
Məhsul növləri	2013-cü ilin yanvar-iyununda istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.07.2013-cü il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
su elektrik stansiyalarının istehsalı	815,1	67,2	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	9 577,6	101,3	-
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub-metr	129,8	98,7	-

*) Qeyd. Ümumi və əmtəəlik məhsul göstəriciləri arasındakı fərq istehsalçılar tərəfindən hazır məhsulun bir qisminin öz istehsal ehtiyaclarının ödənilməsinə yönəldilməsi ilə izah olunur.

2013-cü ilin yanvar-may aylarında ölkənin sənaye sahələrində çalışan muzzdlu işçilərin sayı əvvəlki illə müqayisədə 5,2 faiz artaraq 178,8 min nəfərə çatmış, onların orta aylıq əmək haqqı 7,8 faiz yüksələrək 635,8 manat olmuşdur. İşçilərin 37,3 mini mədənçıxarma, 90,0 mini emal, 31,0 mini elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 20,5 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində cəmləşmişdir.

Sənaye işçilərinin sayının sahə bölgüsü, yekuna nisbətən

B – Mədənçıxarma sənayesi; **C** – Emal sənayesi;
D – Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı;
E – Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı

Əmək haqlarının daha çox artımı emal sahəsinin elektrik avadanlıqlarının, dəri və dəri məmulatlarının, sair nəqliyyat vasitələrinin, geyim, tikinti materiallarının, mebel, qida məhsullarının, kağız və karton, içki, ağac emalı və ağacdən məmulatların, rezin və plastmas məmulatların, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının və neft məhsullarının istehsalı müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət bölməsində işçilərin orta aylıq əmək haqqı 6,4 faiz artaraq 751,7 manat təşkil etmişdir.

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2013-cü il yanvar- may	2012-ci il yanvar- may	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	635,8	589,7	107,8
Mədənçıxarma sənayesi	1 515,3	1 424,5	106,4
Emal sənayesi	423,1	379,3	111,5
o cümlədən:			
qida məhsullarının istehsalı	281,7	223,1	126,3
içki istehsalı	382,2	312,3	122,4
tütün məhsullarının istehsalı	332,4	311,5	106,7
toxuculuq sənayesi	233,5	246,8	94,6
geyim istehsalı	358,4	267,6	133,9
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	447,9	293,9	152,4
ağac emalı və ağacdən istehsalı məmulatların	455,6	377,4	120,7
kağız və karton istehsalı	454,1	364,2	124,7
poliqrafiya fəaliyyəti	297,6	277,7	107,2
neft məhsullarının istehsalı	702,4	649,6	108,1
kimya sənayesi	445,2	416,9	106,8
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	276,3	300,6	91,9
rezin və plastmas məmulatların istehsalı	361,9	305,9	118,3
tikinti materiallarının istehsalı	550,0	411,6	133,6
metallurgiya sənayesi	584,4	541,2	108,0

REAL SEKTOR

	...ardı		
	2013-cü il yanvar- may	2012-ci il yanvar- may	2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
hazır metal məmulatlarının istehsalı	427,1	700,1	61,0
kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	342,6	314,8	108,8
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	462,7	231,4	200,0
maşın və avadanlıqların istehsalı	330,6	313,4	105,5
avtomobil və qoşquların istehsalı	229,0	241,9	94,7
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	367,2	253,3	145,0
mebel istehsalı	333,8	252,5	132,2
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	250,7	215,8	116,2
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	606,1	632,5	95,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	439,2	422,0	104,1
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	265,9	271,6	97,9

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2013-cü ilin birinci yarısında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 7361,8 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 64,9 faizi tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi 22,9 faiz, tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmiş vəsaitin həcmi 39,6 faiz artmışdır. Dövlət mülkiyyətli müəssisə və təşkilatlar əsas kapitala 4482,6 milyon manat, qeyri-dövlət müəssisələri isə 2879,2 milyon manat vəsait sərf etmişlər. Məhsul istehsalı obyektlərinin inşasında 3849,5 milyon manat, xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisində 3512,3 milyon manatlıq vəsaitdən istifadə edilmişdir.

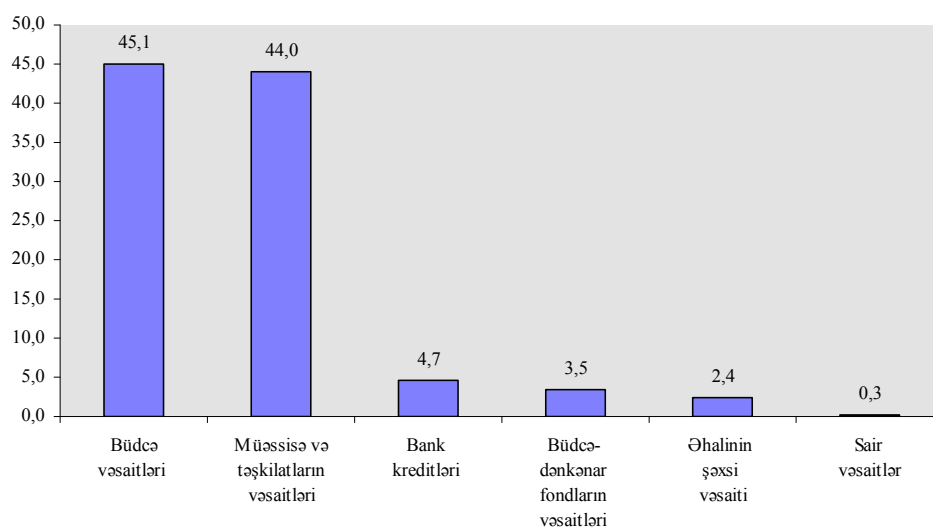
Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 18,1 faiz artaraq ümumi sərmayənin 74,9 faizini təşkil etmiş, onun 76,7 faizi dövlət, 23,3 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətli müəssisə və təşkilatların payına düşmüşdür.

Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 3242,0 milyon manat (ümumi vəsaitin 44,0 faizi), bank kreditləri 346,4 milyon manat (4,7 faizi), büdcə vəsaitləri 3321,4 milyon manat (45,1 faizi), büdcədən kənar fondların vəsaitləri 256,3 milyon manat (3,5 faizi), əhəlinin şəxsi vəsaitləri 177,2 milyon manat (2,4 faizi), sair vəsaitlər 18,5 milyon manat (0,3 faizi) təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	7 361,8	122,9	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	3 242,0	116,7	44,0
Bank kreditləri	346,4	125,2	4,7
Büdcə vəsaitləri	3 321,4	131,0	45,1
Büdcədənəknar fondların vəsaitləri	256,3	110,4	3,5
Əhalinin şəxsi vəsaiti	177,2	117,1	2,4
Sair vəsaitlər	18,5	106,7	0,3

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2013-cü ilin birinci yarısında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 45,4 faizi sənaye sahələrinin inkişafına, 18,2 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatına, 9,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlara (ondan 9,0 faizi mənzil tikintisinə), 7,4

faizi dövlət idarəetməsinə, 4,2 faizi kənd təsərrüfatına, hər birində 3,2 faiz olmaqla səhiyyəyə, istirahət, əyləncə və incəsənətə, 3,0 faizi təhsilə, 2,7 faizi tikintiyə, hər birində 1,0 faiz olmaqla informasiya və rabitəyə, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsinə, 0,9 faizi ticarətə, 0,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşəyə, 0,2 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsinə, hər birində 0,1 faiz olmaqla maliyyə və sığortaya, peşə, elmi və texniki fəaliyyətə sərf edilmişdir.

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi**

Sahələrin adı	2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	7 361,8	122,9	100,0
o cümlədən:			
neft bölməsi	2 250,6	131,3	30,6
qeyri-neft bölməsi	5 111,2	119,5	69,4
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	308,6	102,6	4,2
Sənaye	3 345,5	144,6	45,4
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	2 260,7	131,6	30,7
Emal sənayesi	488,2	2,1 d.	6,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	121,0	83,3	1,6
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	475,6	2,2 d.	6,5
Tikinti	195,5	124,3	2,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	67,1	51,3	0,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 337,4	130,6	18,2
o cümlədən:			
Nəqliyyat	1 334,2	130,9	18,1
Poçt və kuryer fəaliyyəti	3,2	69,6	0,1

REAL SEKTOR

Sahələrin adı	2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında, milyon manat	...ardı	
		Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	30,7	31,2	0,4
İnformasiya və rabitə	71,2	39,5	1,0
Rabitə	68,1	39,4	0,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	5,2	8,4	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	664,5	106,8	9,0
ondan mənzil tikintisi	659,4	106,9	9,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6,3	2,1 d.	0,1
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	75,7	70,5	1,0
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	548,2	137,1	7,4
Təhsil	218,7	128,0	3,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	237,4	2,4 d.	3,2
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	234,6	73,8	3,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	15,2	31,4 d.	0,2

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında qeyri-neft bölməsinin inkişafına sərf edilmiş vəsaitin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 19,5 faiz artaraq 5111,2 milyon manat (ümumi sərmayənin 69,4 faizi) təşkil etmiş, o cümlədən 1094,9 milyon manatı (14,9 faizi) qeyri-neft sənaye bölməsinin inkişafında istifadə edilmiş, 2250,6 milyon manatı neft bölməsinə yönəldilmişdir. Qeyri-neft bölməsinə yönəldilmiş vəsaitin 77,4 faizi dövlət, 22,6 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətli müəssisə və təşkilatların payına düşmüşdür.

**Neft və qeyri-neft bölməsi üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft bölməsi		Qeyri-neft bölməsi	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2012-ci il				
Yanvar	230,3	50,1	229,1	49,9
Fevral	254,5	34,5	482,5	65,5
Mart	274,8	30,4	628,2	69,6
Aprel	297,6	25,3	877,9	74,7
May	343,3	28,6	855,2	71,4
İyun	295,0	20,3	1 156,5	79,7
İyul	274,0	22,8	927,2	77,2
Avqust	305,4	24,3	952,5	75,7
Sentyabr	284,0	19,4	1 182,6	80,6
Oktyabr	317,0	24,7	968,2	75,3
Noyabr	341,6	23,1	1 137,7	76,9
Dekabr	430,5	15,8	2 292,9	84,2
2013-cü il				
Yanvar	230,2	37,3	387,5	62,7
Fevral	472,0	44,4	590,4	55,6
Mart	376,7	30,8	845,4	69,2
Aprel	335,7	24,9	1 014,8	75,1
May	430,9	28,5	1 079,0	71,5
İyun	405,1	25,3	1 194,1	74,7

Cari ilin ilk altı ayında **Bakı şəhərində** Gəmi təmiri və gəmiqayırma İstehsalat Birliyi, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda anqar kompleksi və Beynəlxalq Logistika Mərkəzi, “Alov qüllələri” kompleksindəki “Fairmont Baku” oteli, Buzovna-Mərdəkan-Qala avtomobil yolu, **Sumqayıt şəhərində** “Gilan” Tekstil Parkı, **Abşeron rayonunda** Birdəfəlik plastik qablar və priforminqlər istehsalı və “Milla” süd məhsulları və dondurma istehsalı zavodları, **Qəbələ rayonunda** Üzüm emalı zavodu, Heyvandarlıq-südçülük kompleksi, **Qobustan rayonunda** İdman Kompleksi, **Hacıqabul rayonunda** Seramik plitələr istehsalı zavodu, bütün maliyyə mənbələri hesabına ölkədə ümumi sahəsi 917,9 min kvadrat metr olan yeni yaşayış evləri, növbədə 130 nəfəri qəbul edən ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, 4654 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbləri, 737 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 864 yerlik klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

REAL SEKTOR

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında xarici mənbələrdən əsas kapitala 1850,1 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir.

Daxili və xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

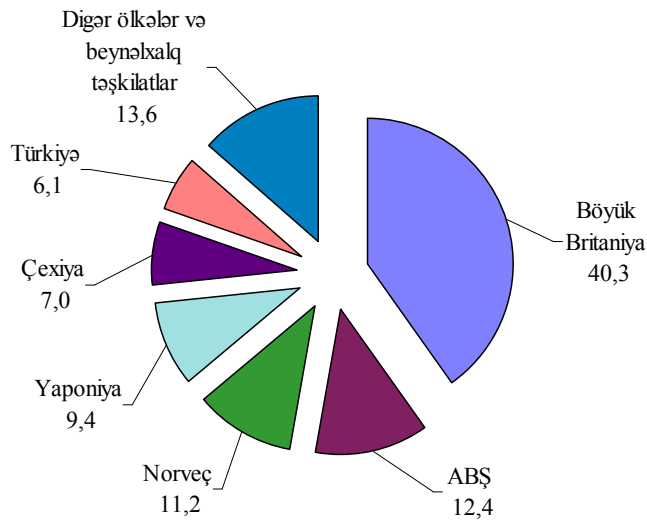
	Daxili		Xarici	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
2012-ci il				
Yanvar	216,9	47,2	242,5	52,8
Fevral	581,4	78,9	155,6	21,1
Mart	730,9	80,9	172,1	19,1
Aprel	916,6	78,0	258,9	22,0
May	975,0	81,4	223,5	18,6
İyun	1 195,5	82,4	256,0	17,6
İyul	995,8	82,9	205,3	17,1
Avqust	1 000,0	79,5	257,9	20,5
Sentyabr	1 210,3	82,5	256,3	17,5
Oktyabr	961,5	74,8	323,7	25,2
Noyabr	952,3	64,4	527,1	35,6
Dekabr	2 343,4	86,0	380,0	14,0
2013-cü il				
Yanvar	398,8	64,6	218,9	35,4
Fevral	691,5	65,1	370,9	34,9
Mart	887,8	72,6	334,3	27,4
Aprel	1 094,4	81,0	256,1	19,0
May	1 157,0	76,6	352,9	23,4
İyun	1 282,2	80,2	317,0	19,8

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yönəldilmiş vəsaitin 1598,3 milyon manatı (86,4 faizi) Böyük Britaniya, ABŞ, Yaponiya, Norveç, Türkiyə və Çexiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

**Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar üzrə əsas
kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitin həcmi**

Ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların adı	2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında, min manat	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	1 850 100,2	100,0
o cümlədən:		
Böyük Britaniya	746 489,0	40,3
ABŞ	228 543,7	12,4
Norveç	208 146,9	11,2
Yaponiya	173 434,4	9,4
Çexiya	129 107,8	7,0
Türkiyə	112 585,3	6,1
Fransa	58 610,9	3,2
Rusiya	46 537,2	2,5
İran	46 537,2	2,5
Cənubi Koreya	6 072,0	0,3
Almaniya	1 327,1	0,1
Niderland	1 008,0	0,0
İtaliya	125,5	0,0
Sinqapur	94,5	0,0
Lüksemburq	10,8	0,0
Dünya Bankı	66 076,2	3,6
Asiya İnkişaf Bankı	23 289,7	1,3
İslam İnkişaf Bankı	1 086,3	0,1
Avropa Şurası	1 017,7	0,0

**2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitin xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar
üzrə strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)**

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin həcmi müqayisə edilən dövrün səviyyəsini 12,2 faiz üstələyərək 3381,8 milyon manat təşkil etmiş, onun 68,0 faizi yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 17,7 faizi əsaslı təmir, 2,4 faizi cari təmir, 11,9 faizi isə sair tikinti işlərinə sərf edilmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 78,0 faizini qeyri-dövlət mülkiyyətli tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

2013-cü ilin yanvar-may aylarında inşaat bölməsində çalışmış işçilərin orta siyahı sayı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 14,5 faiz artaraq 95,7 min nəfər olmuşdur. Tikintidə çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,3 faiz artaraq 597,2 manat təşkil etmişdir. Mülki təyinatlı inşaat işlərində işləyən işçilərin əmək haqları 29,1 faiz, ixtisaslaşdırılmış tikinti işlərində 7,1 faiz, binaların tikintisində isə 1,5 faiz artmışdır.

Tikintinin fəaliyyət növləri üzrə işçilərin əmək haqqı

Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2013-cü ilin yanvar-may aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	597,2	106,3
o cümlədən:		
Dövlət bölməsi	486,4	110,1
Qeyri-dövlət bölməsi	651,4	101,0
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	561,5	101,5
Mülki təyinatlı inşaat işləri	513,5	129,1
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	746,4	107,1

Kənd təsərrüfatı və ekologiya

Bitkiçilik. Ölkədə yazlıq bitkilərin əkini əsasən başa çatmışdır. İyunun 24-ü vəziyyətinə olan ilkin məlumatlara görə 363,1 min hektar sahədə yazlıq bitkilər, o cümlədən 71,8 min hektarda dənli və dənli paxlalı bitkilər, 65,3 min hektarda kartof, 77,2 min hektarda tərəvəz bitkiləri, 28,5 min hektarda ərzaq üçün bostan bitkiləri, 23,4 min hektarda pambıq, 9,3 min hektarda dən üçün günəbaxan, 5,5 min hektarda şəkər çuğunduru, 1,2 min hektarda tütün, 73,5 min hektarda çoxillik, 3,0 min hektarda isə birillik otlar əkilmişdir.

Yazlıq bitkilərin strukturunda yazlıq dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalı daxil olmaqla) 19,8 faiz, texniki bitkilər 10,9 faiz, kartof, tərəvəz və bostan bitkiləri 47,1 faiz, yem bitkiləri 21,1 faiz təşkil etmişdir.

Yazlıq bitkilərin əkini barədə daha ətraflı məlumatlar aşağıdakı cədvəldə verilmişdir.

Yazlıq bitkilərin əkini, hektar
(yanvar-iyun ayları)

	2013-cü il	2012-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir-cəmi	363 054	373 712	97,1
ondan:			
Dənli və dənli paxlalılar (qarğıdalısız)	33 229	31 695	104,8
onlardan:			
buğda	156	592	26,4
vələmir	1 625	1 366	119,0
çəltik	2 119	1 669	127,0
Qarğıdalı – cəmi	40 151	36 852	109,0
ondan dən üçün	38 577	35 838	107,6
Dən üçün günəbaxan	9 294	10 687	87,0
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	5 466	3 614	151,2
Pambıq	23 436	29 102	80,5
Tütün	1 215	1 530	79,4
Kartof	65 288	65 983	98,9
Tərəvəz (toxumluqlarsız və anacsız)	77 158	78 012	98,9
Ərzaq üçün bostan bitkiləri	28 472	29 982	95,0
Birillik otlar	3 004	3 559	84,4
Çoxillik otlar	73 521	79 550	92,4
Yemlik kökümeyvəliklər	187	141	133,1

Tarlalarda və meyvə bağlarında bitkiçilik məhsullarının yığımı davam edir. İyulun 4-ü vəziyyətinə ilkin çəkiddə 1607,7 min ton taxıl məhsulu yığılmışdır.

Mövsümün əvvəlindən sahələrdən 274,9 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövründəkindən 11,8 faiz çox kartof, 343,0 min ton (8,8 faiz çox) tərəvəz, 35,6 min ton (25,9 faiz az) ərzaq üçün bostan məhsulları, 80,3 min ton (12,1 faiz çox) meyvə və giləmeyvə toplanmış, 66,7 ton (23,5 faiz çox) tütün yarpağı

yığılmışdır. Çay plantasiyalarından 288,8 ton yaşıl çay yarpağı yığılmış, 2012-ci il iyulun 1-nə nisbətən onun istehsalı 4,0 faiz artmışdır.

Heyvandarlıq. 2013-cü ilin birinci yarısında diri çəkiddə 221,5 min ton ət, 913,0 min ton süd, 685,4 milyon ədəd yumurta istehsal edilmiş və 15,0 min ton qoyun yunu qırılmışdır. 2012-ci ilin birinci yarısına nisbətən ət istehsalı 6,9 min ton və ya 3,2 faiz, süd istehsalı 56,6 min ton və ya 6,6 faiz, yumurta istehsalı 85,0 milyon ədəd və ya 14,2 faiz, yun istehsalı isə 378 ton və ya 2,6 faiz artmışdır.

İyulun 1-i vəziyyətinə keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə qaramalın sayı 1,0 faiz artaraq 2730,7 min başa, o cümlədən inək və camışların sayı 1,2 faiz artaraq 1308,9 min başa, qoyun və keçilərin sayı 1,0 faiz artaraq 8832,7 min başa çatmışdır. İri buynuzlu mal-qaranın 47,9 faizini məhsuldar inək və camışlar təşkil edir.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalı, min ton
(yanvar-iyun ayları)

	2013	2012	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
Ət (diri çəkiddə)	221,5	214,6	103,2	6,9
Süd	913,0	856,4	106,6	56,6
Yumurta, milyon ədəd	685,4	600,4	114,2	85,0
Yun	15,0	14,6	102,6	0,4

Mal-qaranın sayı, iyulun 1-i vəziyyətinə, min baş

	2013	2012	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
İribuynuzlu mal-qara	2 730,7	2 703,5	101,0	27,2
o cümlədən:				
inək və camışlar	1 308,9	1 293,8	101,2	15,1
Qoyun və keçilər	8 832,7	8 741,2	101,0	91,5

*) faiz başla hesablanıb

Cari ilin birinci yarısında kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 2123,0 milyon manat olmuş və 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,9 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları istehsalı 4,5 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalı 5,1 faiz artmışdır.

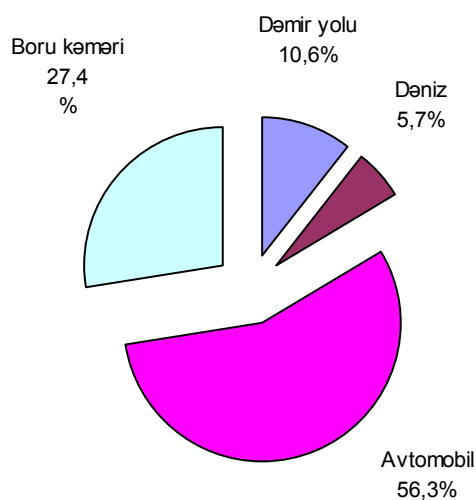
Ekologiya. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin monitoring xidmətləri tərəfindən 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında 899 müəssisədə müvafiq müayinələr aparılmış və nəticədə su hövzələrinin çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş hər səkkiz müəssisədən birində və atmosfer havasının çirkləndirilməsi üzrə müayinə ilə əhatə olunmuş hər on dörd müəssisədən birində atılan tullantıların icazə verilən həddən artıq olması qeydə alınmışdır.

Təbiəti mühafizə qanunvericiliyinin pozulmasına görə ötən yarım ildə inzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş 356 nəfər vəzifəli şəxslərə və vətəndaşlara 2,7 milyon manat məbləğində cərimə tətbiq olunmuşdur. Bundan başqa, 224 iddia qaldırılmış və onlara əsasən 2,1 milyon manat həcmində cərimə ödənilmişdir.

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2013-cü ilin birinci yarısında 105,9 milyon ton və ya ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,4 faiz çox yük daşınmış, qeyri-neft yüklərinin həcmi 4,9 faiz artaraq 73,6 milyon tona çatmışdır. Nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin 56,3 faizi avtonəqliyyat, 27,4 faizi boru kəməri, 10,6 faizi dəmir yolu, 5,7 faizi dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə həyata keçirilmişdir.

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət bölməsində yük daşınması 3,8 faiz artmış, bu bölməyə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı nəqliyyat sektorunda 74,4 faiz təşkil etmişdir.

Yanvar-iyun aylarında nəqliyyatçılar 820,2 milyon nəfərə və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 7,7 faiz çox sənişinə xidmət göstərmişlər. Sənişinlərin 87,1 faizi avtomobil, 12,7 faizi metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmişlər.

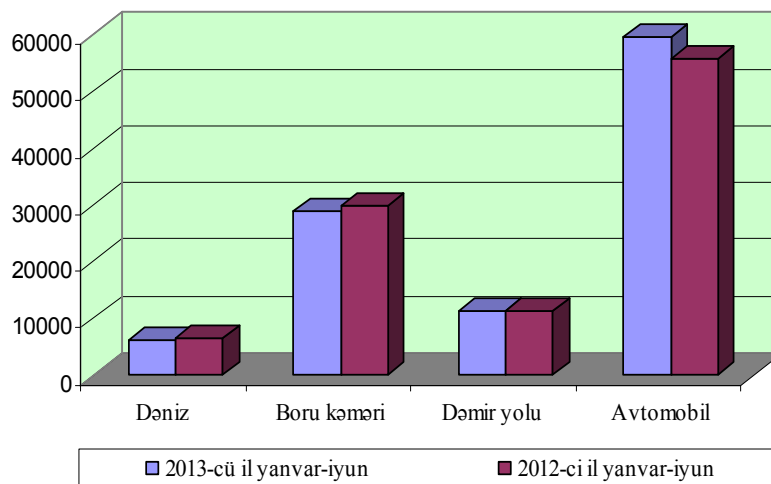
Dəmir yolu nəqliyyatı ilə yük daşınması altı ay ərzində 11,2 milyon ton olmuş və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

0.7 faiz artmışdır. Orta hesabla sutkada 661 vaqon yüklənmiş, 563 vaqon boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 25,1 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 6,4 min ton və Cənub istiqaməti üzrə 6,0 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatında daşınmış yüklərin həcmi 6,0 milyon ton təşkil etmişdir. Yüklərin 58,1 faizini neft yükləri, 41,9 faizini isə quru yüklər təşkil etmiş və bütün daşımalar xarici əlaqə üzrə həyata keçirilmişdir. Dəniz limanlarında 6,2 milyon ton yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmişdir. İşlənmiş yüklərin 85,6 faizini beynəlxalq tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2013-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə limanlarda göndərilmək üçün 43,3 min ton idxal yüklərin qalığı olmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 59,7 milyon ton yük, 714,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 6,8 faiz və 8,3 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,3 faizi avtobus, 3,7 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişlər. Yük dövriyyəsi 6,9 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 9,2 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnəşinlərin sayı 104,2 milyon nəfər olmaqla 4,4 faiz artmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 746,5 min və ya 8,7 faiz çox sərnəşin daşınmış, daşınmanın 99,2 faizi dövlət, 0,8 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus hava gəmiləri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 1,9 dəfə artaraq 54,7 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 21,7 milyon ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin dördü üç hissəsi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin birinci yarısında bu kəmər vasitəsilə 16,6 milyon ton neft ötürülmüşdür. Bu dövrdə gəmilər vasitəsilə ölkəyə gətirilərək Səngəçal terminalından BTC kəməri ilə 1,6 milyon ton tranzit Türkmənistan nefti nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 10,0 milyard kub-metr qaz nəql edilmişdir. Nəql edilmiş qazın 20,8 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 2,1 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2013-cü ilin yanvar-may aylarında **“İpək yolu” nəqliyyat dəhlizinin** Azərbaycan ərazisində 24,3 milyon ton və ya 4,0 faiz çox yük, 115,7 milyon nəfər və ya 7,3 faiz çox sərnəşin daşınmışdır. Yüklərin 11,0 milyon tonu və ya 45,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 8,8 milyon tonu və ya 36,4 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 4,5 milyon tonu və ya 18,4 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Yük daşımaları fəaliyyətindən 190,5 milyon manat, sərnəşin daşınmasından isə 38,7 milyon manat gəlir əldə olunmuş və müvafiq olaraq 6,6 faiz və 14,8 faiz artmışdır.

İnformasiya və rabitə

İnformasiya və rabitə sektorunda 2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında təsərrüfat subyektlərinə və əhaliyə 707,1 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 7,5 faiz çox xidmət göstərilmişdir. Əhaliyə göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin payı 72,2 faiz təşkil etmişdir.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 59,7 faizi mobil telefon rabitəsindən yaranmış və 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə bu xidmətlərin həcmi 8,4 faiz artaraq 421,8 milyon manat təşkil etmişdir.

İstehlak bazarı

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə ölkənin istehlak bazarında satılmış əmtəə və xidmətlərin həcmi 12,2 milyard manat olmaqla ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,0 faiz artmışdır.

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış əmtəələrin və əhaliyə göstərilmiş pullu xidmətlərin 94,2 faizi özəl bölmənin təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyəti sayəsində formalaşmış, onların satdığı istehlak mallarının və göstərdikləri xidmətlərin həcmi 9,8 faiz artaraq 11,5 milyard manat olmuşdur.

Satılmış əmtəələrin və göstərilmiş pullu xidmətlərin əsas göstəriciləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları 2012-ci ilin yanvar - iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarətdə satılmış əmtəələrin və əhaliyə göstərilmiş pullu xidmətlərin ümumi həcmi	12 190,7	109,0
o cümlədən:		
əmtəələr, iaşə daxil olmaqla	9 409,1	109,5
pullu xidmətlər	2 781,6	107,5

2013-cü ilin altı ayında iaşənin dövriyyəsi daxil edilməklə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2012-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini 9,5 faiz üstələyərək 9409,1 milyon manata bərabər olmuşdur.

Əmtəə bazarı

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi 2012-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini 9,1 faiz üstələyərək 9,1 milyard manat olmuşdur. Əmtəələrin 12,2 faizi hüquqi şəxslərin, 87,8 faizi fiziki şəxslərin pərakəndə ticarət subyektlərində satılmışdır. Hesabat dövründə bazar və yarmarkalarda əmtəə satışının həcmi 3,5 milyard manat olmaqla, ümumi satışın 38,6 faizinə bərabər olmuşdur.

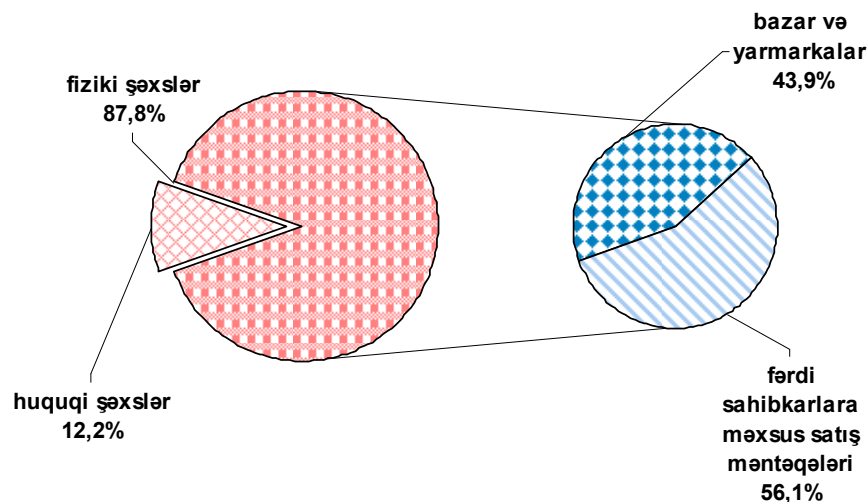
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin əsas göstəriciləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları 2012-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	9 067,6	109,1
o cümlədən:		
hüquqi şəxslər	1 106,4	103,2
fiziki şəxslər	7 961,2	110,0
ondan:		
bazar və yarmarkalar	3 496,8	103,5

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi üzrə real artımın 84,4 faizi hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus ticarət subyektlərinin, 15,6 faizi yarmarka və bazarların fəaliyyəti sayəsində yaranmışdır.

2013-cü ilin birinci yarısında pərakəndə ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 162,7 manatlıq və ya 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,7 manat çox əmtəə almışdır.

**2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin quruluşu**

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 99,7 faizi qeyri-dövlət mülkiyyətinə məxsus müəssisələrin və əmtəə bazarlarının fəaliyyəti nəticəsində formalaşmış, bu bölmədə 9044,2 milyon manatlıq və ya 2012-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə 9,4 faiz çox istehlak malları satılmışdır.

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə (sabit qiymətlərlə)		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq malları	qeyri-ərzaq malları
2012-ci il			
Yanvar	109,4	102,9	123,5
Yanvar-fevral	109,0	102,4	121,9
Yanvar-mart	109,3	104,3	118,6
Yanvar-aprel	109,1	101,3	122,9
Yanvar-may	109,4	101,2	123,4

REAL SEKTOR

...ardı

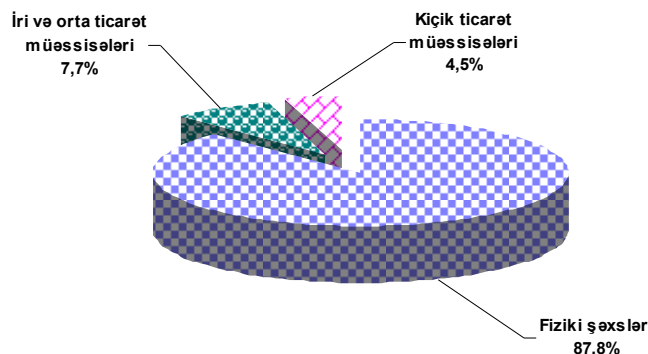
	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə (sabit qiymətlərlə)		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq malları	qeyri-ərzaq malları
2012-ci il			
Yanvar-iyun	109,2	100,9	123,2
Yanvar-iyul	109,3	101,1	122,8
Yanvar-avqust	109,2	101,0	122,1
Yanvar-sentyabr	109,0	101,5	120,6
Yanvar-oktyabr	109,4	101,9	120,5
Yanvar-noyabr	109,4	102,4	119,9
Yanvar-dekabr	109,6	102,1	120,7
2013-cü il			
Yanvar	109,1	100,9	122,5
Yanvar-fevral	108,8	102,1	118,6
Yanvar-mart	109,5	102,2	120,4
Yanvar-aprel	109,4	102,0	119,9
Yanvar-may	108,8	100,2	120,8
Yanvar-iyun	109,1	100,4	121,2

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara satılmış ərzaq məhsullarının həcmi 0,4 faiz artaraq 4765,3 milyon manata, qeyri-ərzaq mallarının həcmi 21,2 faiz artaraq 4302,3 milyon manata bərabər olmuşdur.

2013-cü ilin altı ayında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin ümumi həcmində ərzaq mallarının xüsusi çəkisi üstünlük təşkil etməkdə davam edərək 52,6 faiz olmuşdur. 2012-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə qeyri-ərzaq mallarının payı 43,1 faizdən 47,4 faizədək yüksəlmiş və pərakəndə ticarət dövriyyəsi üzrə real artımın 97,8 faizi qeyri-ərzaq mallarının satışı sayəsində yaranmışdır.

Hər bir istehlakçı fərdi istehlak məqsədi ilə pərakəndə ticarət müəssisələrindən orta hesabla ayda 85,5 manatlıq ərzaq, 77,2 manatlıq qeyri-ərzaq malları almışdır.

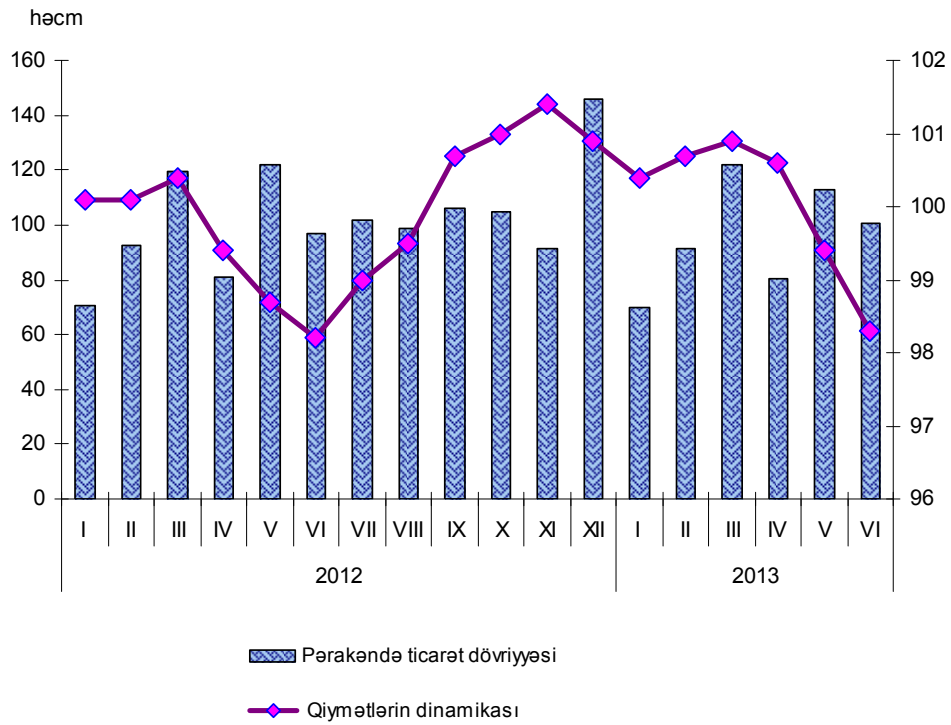
**2013 - cü ilin yanvar-iyun aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

2013-cü ilin birinci yarısında pərakəndə elektron ticarət dövriyyəsinin real həcmi 1,7 dəfə artaraq 1111,6 min manat olmuşdur. Elektron ticarət üzrə istehlak mallarının satışının 86,6 faizi hüquqi şəxslərin, 13,4 faizi hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslərin ticarət subyektlərində həyata keçirilmişdir.

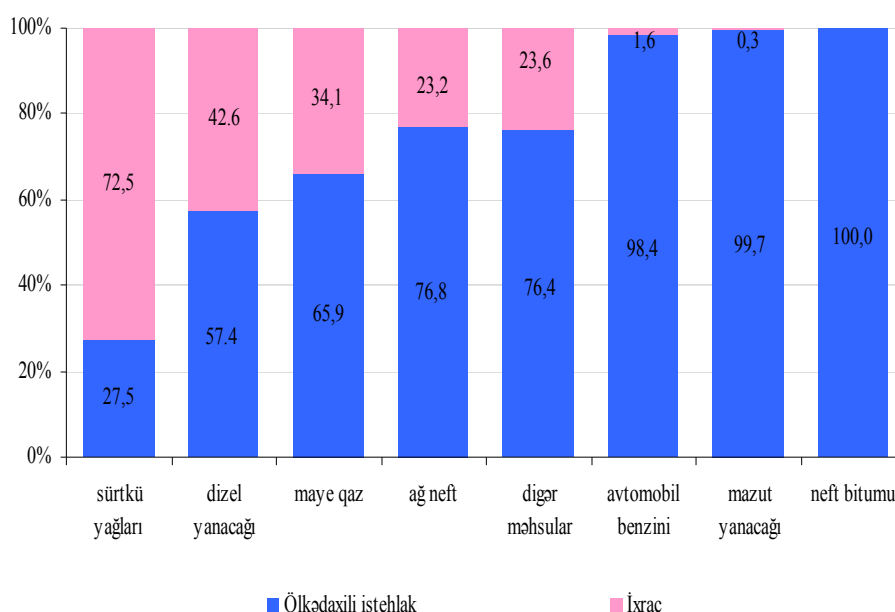
Elektron ticarət əsasında realizə olunmuş ərzaq məhsullarının həcmi 2,1 dəfə artaraq 73,4 min manata, qeyri-ərzaq mallarının həcmi isə 1,7 dəfə artaraq 1038,2 min manata bərabər olmuşdur. Elektron ticarət dövriyyəsinin 93,4 faizini qeyri-ərzaq mallarının satışı təşkil etmişdir.

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak mallarının satışı və istehlak qiymətləri
indeksinin dinamikası (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

2013-cü ilin birinci yarısında istehlakçılara (ixrac da daxil olmaqla) 3310.8 min ton və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,1 faiz çox neft məhsulları göndərilmişdir, onun 34,9 faizini dizel yanacağı, 19,9 faizini avtomobil benzini, 10,2 faizini aviasiya üçün ağ neft, 4,6 faizini neft bitumu, 4,0 faizini maye qaz, 3,6 faizini mazut yanacağı, 0,7 faizini sürtkü yağları, 22,1 faizini isə digər məhsullar təşkil etmişdir.

Neft məhsullarının istehlak strukturu, faizlə

Neft məhsullarının 75,4 faizi daxili bazarın tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş, 24,6 faizi isə ixrac olunmuşdur.

Ölkə istehlakçılarına 2494,9 min ton və yaxud əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,9 faiz çox neft emalı məhsulları göndərilmişdir. Mazut yanacağı istisna olmaqla neft məhsullarının göndərilməsi artmışdır.

**Daxili bazarın tələbatına yönəldilmiş əmtəəlik neft
emalı məhsullarının strukturu, min ton**

	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları	2012-ci ilin yanvar-iyun ayları	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	2 494,9	2 291,1	108,9
o cümlədən:			
dizel yanacağı	663,3	585,5	113,3
avtomobil benzini	647,4	585,2	110,6
aviasiya üçün ağ neft	260,3	242,6	107,3
neft bitumu	150,7	125,1	120,5
mazut yanacağı	118,9	181,6	65,5
maye qaz	87,0	65,5	132,8
sürtkü yağları	6,2	6,2	100,0
digər neft məhsulları	561,1	499,4	112,4

İaşə xidmətləri

2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində iaşə dövriyyəsinin həcmi 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 21,1 faiz artaraq 341,5 milyon manata çatmışdır. İaşə dövriyyəsinə dair əsas göstəricilər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları, min manatla	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları 2012-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
İaşə dövriyyəsinin həcmi	341 501,0	121,1
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti	6 760,4	113,4
qeyri-dövlət mülkiyyəti	334 740,6	121,3
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	174 921,7	123,2

Özəl sektorda iaşə dövriyyəsinin 47,7 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 52,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə iaşə dövriyyəsinin həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 19,0 faiz artaraq 166,6 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,5 faiz artaraq 2,8 milyard manat olmuşdur. Artımın 57,0 faizi hüquqi şəxslərin müəssisələrində yaranmış və bu müəssisələrdə əhaliyə 2,1 milyard manatlıq və ya 5,5 faiz çox pullu xidmətlər göstərilmişdir.

Pullu xidmətlərin həcmi aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur:

	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları, milyon manatla	2013-cü ilin yanvar- iyun ayları 2012-ci ilin yanvar- iyun aylarına nisbətən, faizlə
Pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	2781,6	107,5
dövlət mülkiyyəti	678,6	100,9
qeyri-dövlət mülkiyyəti	2103,0	109,8
ondan: hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	671,2	114,2

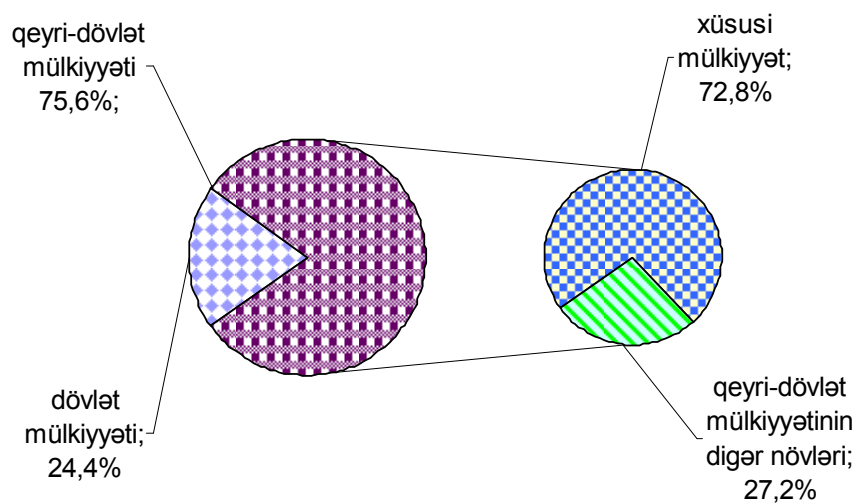
Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini hər ay orta hesabla 50,0 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,3 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

REAL SEKTOR

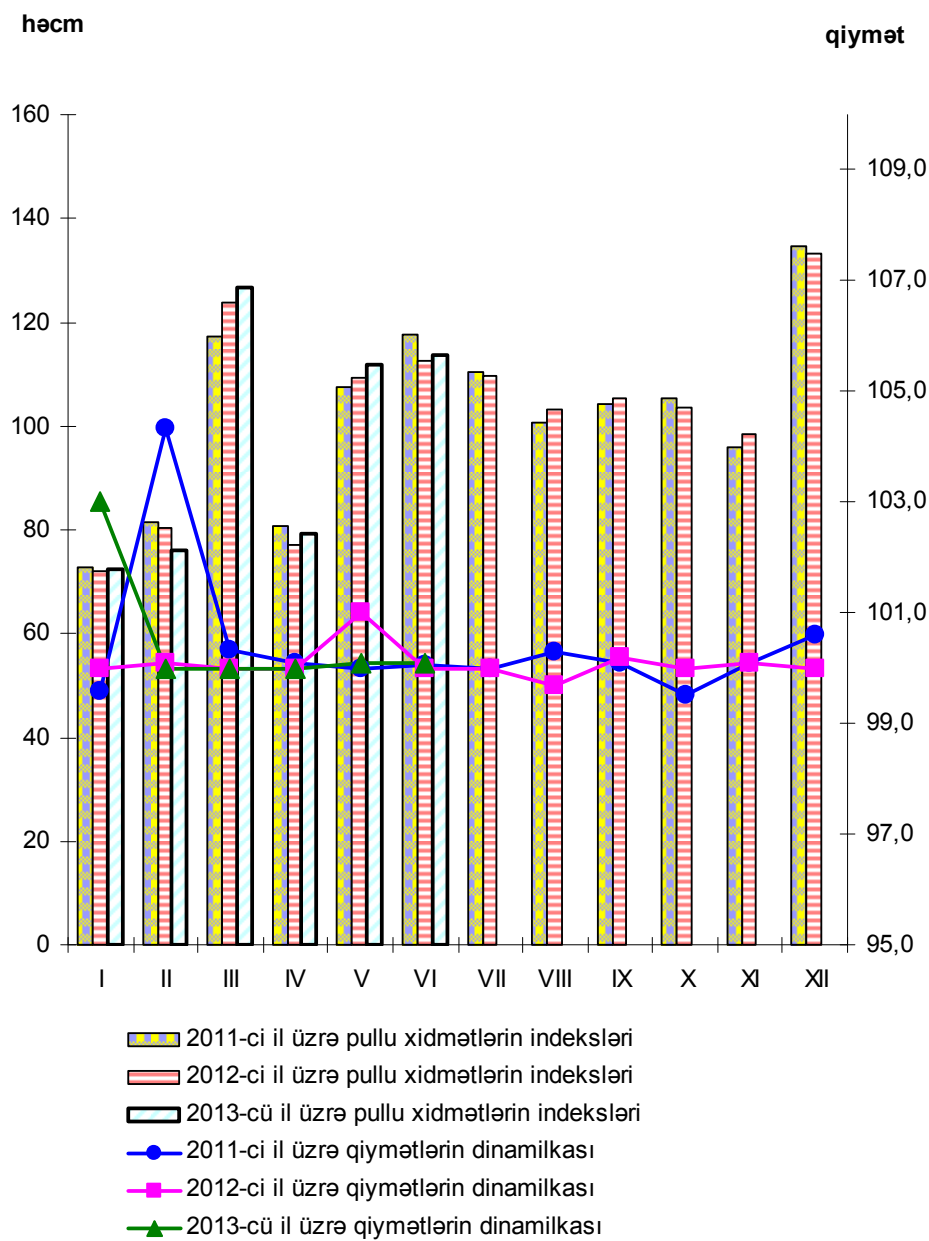
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2012-ci il			
Yanvar	110,3	107,4	121,0
Yanvar-fevral	108,3	106,7	114,1
Yanvar-mart	109,4	108,6	112,3
Yanvar-may	108,7	108,1	110,7
Yanvar-may	108,8	107,8	112,2
Yanvar-iyun	108,0	107,0	111,6
Yanvar-iyul	107,5	107,1	109,1
Yanvar-avqust	107,5	106,9	109,5
Yanvar-sentyabr	107,7	107,0	110,1
Yanvar-oktyabr	107,7	107,1	109,7
Yanvar-noyabr	107,9	107,1	110,4
Yanvar-dekabr	108,0	106,3	113,5
2013-cü il			
Yanvar	108,4	107,1	112,8
Yanvar - fevral	107,2	105,0	114,6
Yanvar - mart	107,5	104,8	116,7
Yanvar-aprel	107,3	104,9	115,5
Yanvar-may	107,3	105,5	113,4
Yanvar-iyun	107,5	105,5	114,2

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin mülkiyyət formaları üzrə quruluşu

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

Qiymət və tarif indeksləri**İstehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri**

2013-cü ilin iyun ayında istehlak mallarının qiymətləri və xidmət tarifləri əvvəlki ayla müqayisədə 1,1 faiz ucuzlaşmış, əvvəlki ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən isə 2,0 faiz bahalaşmışdır.

Qiymət və tariflərin məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	98,9	102,0
Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	97,4	101,8
Qeyri-ərzaq malları	100,0	100,5
Xidmətlər	100,1	103,3

İyun ayında ərzaq məhsullarından “Çörək məmulatları və yarmalar” qrupu məhsullarının qiymətləri 0,1 faiz, “Balıq məhsulları” qrupu 0,9 faiz, “Süd məhsulları, pendir və yumurta” qrupu 0,1 faiz, “Yağ və piylər” qrupu 0,1 faiz, “Meyvələr” qrupu 2,4 faiz, “Tərəvəzlər” qrupu 17,4 faiz, “Spirtli içkilər” qrupu 0,1 faiz, “Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər” qrupu məhsullarının qiymətləri 0,3 faiz ucuzlaşmış, “Qəhvə, çay, kakao” qrupu məhsulları 0,1 faiz, “Tütün məmulatları” qrupu 0,5 faiz, “Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr” qrupu 0,1 faiz, “Pivə” qrupu məhsullarının qiymətləri isə 0,2 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində qeyri-ərzaq mallarının qiymətləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

İyun ayında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərdən beynəlxalq və MDB reysləri üzrə hava sərnişindəşımə nəqliyyatı və ölkədən kənara dəmiryolu nəqliyyatı ilə sərnişindəşımə tariflərində bahalaşımə müşahidə olunmuşdur.

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2013-cü ilin iyun ayında istehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

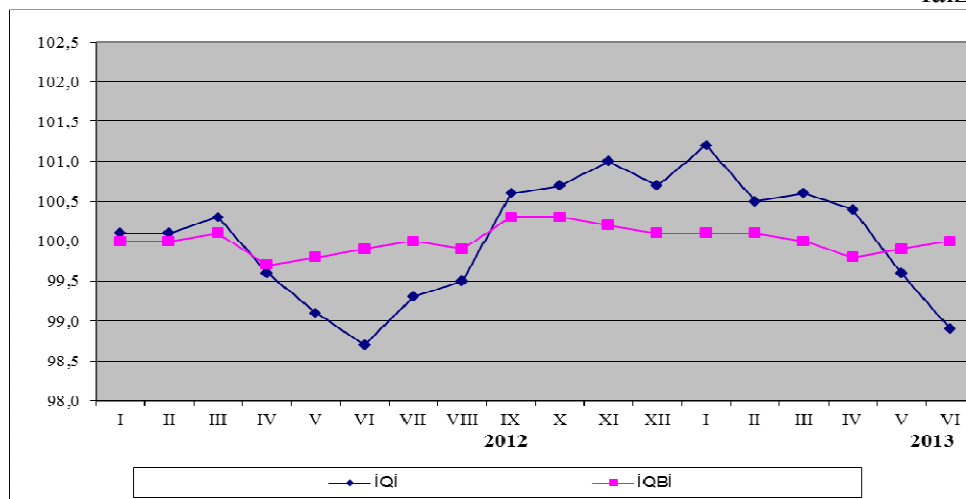
(faizlə)

	Cəmi mallar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq malları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	99,4	98,6	100,0	100,0
Abşeron	99,4	98,6	100,3	100,0
Gəncə-Qazax	99,0	97,6	100,0	100,2
Şəki-Zaqatala	98,8	97,6	99,9	100,0
Lənkəran	99,0	97,8	99,9	100,0
Quba-Xaçmaz	98,2	96,1	99,9	99,9
Aran	98,8	97,4	99,9	100,0
Yuxarı Qarabağ	99,1	98,1	99,9	100,0
Dağlıq Şirvan	99,4	98,5	100,3	100,0
Naxçıvan	99,8	99,7	100,0	100,0

2013-cü ilin iyun ayında **istehlak qiymətlərinin bazis indeksi** 2013-cü ilin may ayı ilə müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, əvvəlki ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən isə 0,5 faiz bahalaşmışdır.

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi

faizlə

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri

2013-cü ilin iyun ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi əvvəlki aya nisbətən 0,2 faiz artmış, 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 6,5 faiz aşağı düşmüşdür.

(faizlə)

Fəaliyyət növlərinin adı	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	100,2	93,5
Mədənçıxarma sənayesi	100,3	91,5
o cümlədən:		
xam neft və təbii qaz hasilatı	100,3	91,4
metal filizlərinin hasilatı	95,1	95,8
daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı	100,4	101,5
Emal sənayesi	99,2	101,5
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	99,7	110,1
içki istehsalı	100,0	105,9
tütün məmulatlarının istehsalı	110,9	90,1
toxuculuq sənayesi	96,5	97,8
geyim istehsalı	100,5	107,2
dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı	99,9	102,7
ağac emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	100,0	99,1
kağız və karton istehsalı	103,1	88,8
poliqrafiya fəaliyyəti	98,2	101,1
neft məhsullarının istehsalı	98,7	98,7
kimya sənayesi	97,6	107,6
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	99,9	102,9
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	100,4	87,8
tikinti məmulatlarının istehsalı	100,1	103,1
metallurgiya sənayesi	99,1	109,3
maşın və avadanlıqlardan başqa hazır metal məmulatlarının istehsalı	100,1	108,2
kompüter və digər elektron avadanlıqların istehsalı	99,8	103,5

Fəaliyyət növlərinin adı	...ardı	
	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	100,4	99,1
maşın və avadanlıqların istehsalı	100,4	98,0
avtomobil və qoşquların istehsalı	100,0	100,0
mebel istehsalı	98,6	104,0
zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı	100,0	92,9
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	100,4	92,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

2013-cü ilin iyun ayında mədənçıxarma sənayesi bölməsində istehsalçı qiymətləri metal filizlərinin hasilatı üzrə 4,9 faiz ucuzlaşmış, daş, qum, çınqıl, duz və digər mədənçıxarma sənayesi məhsullarının hasilatı üzrə 0,4 faiz, xam neft və təbii qaz hasilatı üzrə isə 0,3 faiz bahalaşmışdır.

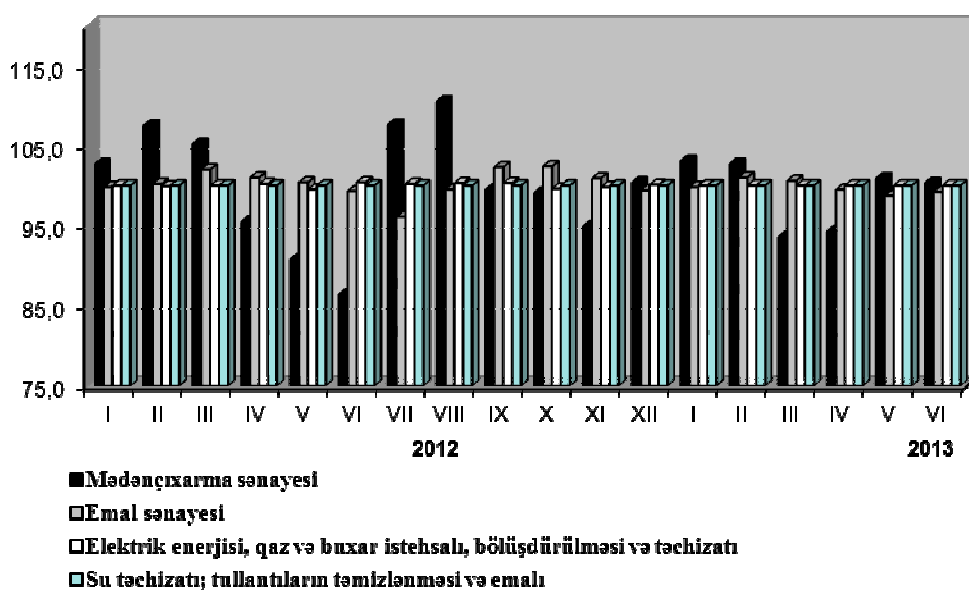
İyun ayında emal sənayesi bölməsində istehsalçı qiymətləri toxuculuq sənayesi üzrə 3,5 faiz, kimya sənayesi üzrə 2,4 faiz, poliqrafiya fəaliyyəti üzrə 1,8 faiz, mebel istehsalı üzrə 1,4 faiz, neft məhsullarının istehsalı üzrə 1,3 faiz, metallurgiya sənayesi üzrə 0,9 faiz, qida məhsullarının istehsalı üzrə 0,3 faiz, kompüter və digər elektron avadanlıqların istehsalı üzrə 0,2 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı və əczaçılıq məhsullarının istehsalı üzrə 0,1 faiz ucuzlaşıb, bütün məmulatlarının istehsalı üzrə 10,9 faiz, kağız və karton istehsalı üzrə 3,1 faiz, geyim istehsalı üzrə 0,5 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı üzrə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı üzrə, maşın və avadanlıqların istehsalı və həmçinin, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri üzrə 0,4 faiz, maşın və avadanlıqlardan başqa hazır metal məmulatlarının istehsalı üzrə

və tikinti məmulatlarının istehsalı üzrə isə istehsalçı qiymətləri 0,1 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsi və su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölməsi üzrə isə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

**Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri
indekslərinin sahələr üzrə dəyişməsi**

əvvəlki aya nisbətən, faizlə

Nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri

2013-cü ilin iyun ayında nəqliyyat, poçt və rabitə tarifləri indeksi may ayı ilə müqayisədə eyni səviyyədə qalmış, keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə nəqliyyat və poçt tarifləri 1,9 faiz, rabitə tarifləri isə 3,8 faiz artmışdır.

(faizlə)

	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Nəqliyyat və poçt tarifləri indeksi	100,0	101,9
o cümlədən:		
Poçt və kuryer tarifləri indeksi	100,0	100,8
o cümlədən:		
Milli poçtların fəaliyyəti	100,0	100,8
Kuryer fəaliyyəti	100,0	101,9
Nəqliyyatda yükdaşıma tarifləri indeksi	99,9	102,6
o cümlədən:		
Dəmir yolu	101,3	126,2
o cümlədən:		
yerli əlaqə	97,9	256,3
İxrac	98,1	148,2
İdxal	104,8	106,0
Tranzit	101,0	116,8
Dəniz	100,0	98,1
o cümlədən:		
digər xarici ölkələrə	100,0	97,0
MDB ölkələrinə	100,0	100,8
Hava	100,0	100,0
o cümlədən:		
digər xarici ölkələrə	100,0	100,0
MDB ölkələrinə	100,0	99,4
Boru kəməri	100,7	98,7
o cümlədən:		
neftin nəqli	100,8	98,1
qazın nəqli	100,0	102,3
Avtomobil	96,1	107,6
o cümlədən:		
işəməzdə tarif	92,6	97,2

REAL SEKTOR

		...ardı
	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
o cümlədən:		
yerli əlaqə	92,6	97,7
beynəlxalq əlaqədə	92,5	94,7
bir saatlıq işə görə tarif	100,0	119,0
Nəqliyyatda sərnişindəşma tarifləri indeksi	100,1	98,4
o cümlədən:		
Dəmir yolu	105,0	88,3
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	100,0
beynəlxalq əlaqə	110,3	78,6
Dəniz	100,0	99,5
Hava	99,7	96,7
o cümlədən:		
yerli əlaqə	100,0	100,0
MDB ölkələrinə	98,4	107,7
digər xarici ölkələrə	100,8	98,9
Avtomobil	100,0	99,9
o cümlədən:		
yeli əlaqə	100,0	99,7
o cümlədən:		
şəhərdaxili nəqliyyat	100,0	100,0
şəhərlərarası nəqliyyat	100,0	98,5
şəhəratrafi nəqliyyat	100,0	100,0
beynəlxalq nəqliyyat	100,0	113,6
Metro	100,0	100,0
Taksi	100,0	100,0
Rabitə tarifləri indeksi	100,0	103,8
o cümlədən:		
Simli rabitə xidmətləri	100,0	100,0
o cümlədən:		
simli telekommunikasiya	100,0	100,0
telefon rabitəsi	100,0	100,0
Mobil telefon rabitəsi	100,0	107,5
İnternet rabitəsi	100,0	76,7

2013-cü ilin iyun ayında dəmir yolu nəqliyyatında 10 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasının orta tarifi yerli əlaqə üzrə 2,1 faiz, ixrac üzrə 1,9 faiz ucuzlaşmış, idxal üzrə 4,8 faiz, tranzit üzrə isə 1,0 faiz bahalaşmışdır. Beynəlxalq əlaqə üzrə dəmir yolu nəqliyyatında sənişindəşma tarifləri 10,3 faiz bahalaşmışdır.

Hava nəqliyyatında MDB ölkələrinə sənişindəşma tarifləri 1,6 faiz ucuzlaşmış, digər xarici ölkələrə isə 0,8 faiz bahalaşmışdır. Hava nəqliyyatında yükdaşma tarifləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Boru kəməri vasitəsilə neftin nəql olunma tarifi 0,8 faiz bahalaşmışdır.

Avtomobil nəqliyyatı vasitəsilə işəməuzd yükdaşma tarifləri beynəlxalq əlaqə üzrə 7,5 faiz, yerli əlaqə üzrə 7,4 faiz ucuzlaşmış, sənişindəşma tarifləri isə sabit qalmışdır.

Ay ərzində dəniz nəqliyyatında sənişindəşma və yükdaşma tarifləri və həmçinin, poçt və kuryer tarifləri əvvəlki ayla eyni səviyyədə qalmışdır.

Satılmış kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri

2013-cü ilin iyun ayında bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 1,0 faiz ucuzlaşmış, yanvar-iyun aylarında isə 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,7 faiz bahalaşmışdır.

(faizlə)

	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Kənd təsərrüfatı məhsulları	99,0	102,7
Birillik bitkilər	96,5	103,0
Dənli (düyü istisna olmaqla) bitkilər, paxlalı bitkilər və yağlı toxumlar	97,5	103,1
o cümlədən:		
buğda	98,8	106,1
qarğıdalı	100,0	95,0
arpa, çovdar və yulaf	93,6	99,4
yaşıl paxlalı tərəvəzlər	96,0	117,8
qabıqdan çıxarılmış, qurudulmuş paxlalı tərəvəzlər	93,6	95,1
Tərəvəz, bostan məhsulları, kökümeyvəli və köküyumrulular	95,6	103,3
o cümlədən:		
yarpaqlı və gövdəli tərəvəzlər	100,0	99,7
qarpız və yemiş	100,0	127,2
bar verən sair tərəvəzlər	90,1	114,2
kökümeyvəli, soğanaqlı və ya köküyumrulu tərəvəzlər	99,0	101,2
tərkibində yüksək miqdarda nişasta olan süfrə kökümeyvəli və köküyumrulular	99,9	86,9
o cümlədən:		
kartof	99,8	86,4
şəkər çuğunduru	100,0	100,0
Lifli bitkilər	100,0	99,0
o cümlədən:		
xam pambıq	100,0	99,0
Yem bitkiləri	96,4	95,1

REAL SEKTOR

	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Çoxillik bitkilər	100,4	96,4
Üzüm	100,0	87,3
Tropik və subtropik meyvələr	100,8	106,8
Sitrus meyvələri	103,9	88,8
Tumlu və çəyirdəkli meyvələr	102,4	91,1
Sair meyvə ağacları, kol meyvələri və qoz-fındıq	93,0	100,5
o cümlədən:		
giləmeyvələr və turuncu meyvələr	95,7	96,3
qoz-fındıq	92,9	100,7
İçki istehsalı üçün kənd təsərrüfatı bitkiləri	99,6	101,4
Bitki xammalı: soğanaqlar, köküyumrular və köklər, şitil və qələmlər; göbələk telləri	99,4	73,1
Diri heyvanlar və heyvandarlıq məhsulları	100,8	103,6
İri-buynuzlu mal-qara və onların məhsulları (törəməsi)	100,0	104,4
o cümlədən:		
iri-buynuzlu mal-qara, buzovlardan başqa	99,3	104,3
mal əti (diri çəkiddə)	102,0	107,8
südverən mal-qaradan alınan süd	99,3	102,9
digər iri-buynuzlu mal-qara və camışlar	99,9	101,0
Qoyun və keçilər, onların çiy südü və yunu	100,7	103,9
o cümlədən:		
diri qoyun və keçilər	100,6	104,0
qoyun əti (diri çəkiddə)	100,6	103,8
qoyun və keçilərin çiy südü	100,0	100,8
qoyun və keçilərin qırılmış, yuyulmamış yunu	104,0	103,6
Donuz əti (diri çəkiddə)	100,0	102,6

...sonu

	2013-cü ilin iyun ayı 2013-cü ilin may ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları 2012-ci ilin yanvar-iyun aylarına nisbətən
Diri ev quşları və yumurtalar	104,1	100,0
o cümlədən:		
diri ev quşları	100,0	96,7
quş əti (diri çəkiddə)	110,3	102,2
təzə qabıqlı yumurtalar	99,5	93,9
Sair diri ferma heyvanları və heyvan məhsulları	100,0	100,8
təbii bal	100,0	100,8
Meşə təsərrüfatı	100,0	98,3
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	105,0

2013-cü ilin iyun ayında birillik bitkilər üzrə qiymət indeksi əvvəlki aya nisbətən 96,5 faiz təşkil etmişdir. Bu bölmədə dənli (düyü istisna olmaqla) bitkilər, paxlalı bitkilər və yağlı toxumların istehsalçı qiymətləri 2,5 faiz, tərəvəz, bostan məhsulları, kökümeyvəli və köküyumruluların 4,4 faiz, yem bitkilərinin istehsalçı qiymətləri isə 3,6 faiz ucuzlaşmışdır.

Çoxillik bitkilərdən sair meyvə ağacları, kol meyvələri və qoz-fındığın istehsalçı qiymətləri 7,0 faiz, içki istehsalı üçün kənd təsərrüfatı bitkilərinin istehsalçı qiymətləri 0,4 faiz ucuzlaşmış, tropik və subtropik meyvələrin istehsalçı qiymətləri 0,8 faiz, sitrus meyvələrinin 3,9 faiz, tumlu və çəyirdəkli meyvələrin istehsalçı qiymətləri isə 2,4 faiz bahalaşmışdır.

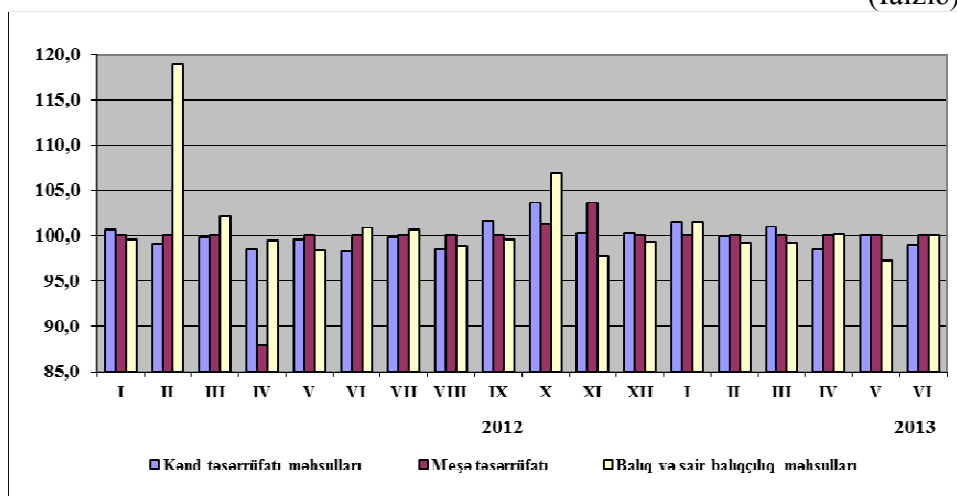
Bitki xammalının istehsalçı qiymətləri 0,6 faiz ucuzlaşmışdır.

Heyvandarlıq bölməsində qoyun və keçilər, onların çiy südü və yununun istehsalçı qiymətləri 0,7 faiz, diri ev quşlarının və yumurtanın istehsalçı qiymətləri isə 4,1 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə heç bir dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

2012-ci və 2013-cü illər üzrə kənd təsərrüfatı, balıqçılıq və meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərinin dəyişməsi

(faizlə)

Mənzil bazarında qiymətlər

Mənzil bazarında qiymət indeksi 2013-cü ilin II rübündə 2013-cü ilin I rübü ilə müqayisədə 1,5 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən isə 4,6 faiz artmışdır.

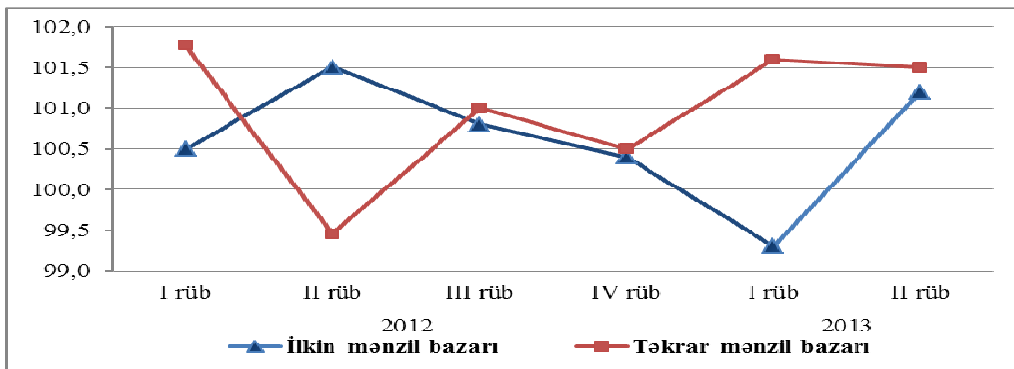
İlkin mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 1,2 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübünə nisbətən 1,6 faiz, təkrar mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 1,5 faiz, əvvəlki ilin müvafiq rübü ilə müqayisədə isə 4,6 faiz artmışdır.

	2013-cü ilin II rübü 2013-cü ilin I rübünə nisbətən	2013-cü ilin II rübü 2012-ci ilin II rübünə nisbətən
Mənzil bazarında qiymət indeksi	101,5	104,6
o cümlədən:		
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	101,2	101,6
o cümlədən:		
birtipli mənzillər	100,6	100,9
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	100,9	102,9
elit mənzillər	98,1	100,8

...ardı

	2013-cü ilin II rübü 2013-cü ilin I rübünə nisbətən	2013-cü ilin II rübü 2012-ci ilin II rübünə nisbətən
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	101,5	104,6
o cümlədən:		
aşağı keyfiyyətli mənzillər	101,2	105,0
birtipli mənzillər	101,9	105,6
yaxşı layihələndirilmiş mənzillər	101,6	104,1
elit mənzillər	101,1	102,0

Mənzil bazarında qiymətlərin dəyişməsi

İdxal və ixrac olunan malların qiymətləri

Respublikaya idxal olunan malların qiymət indeksi 2013-cü ilin may ayında əvvəlki aya nisbətən 99,8 faiz, MDB ölkələrindən idxal olunan mallar üzrə 99,2 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan mallar üzrə isə 100,1 faiz təşkil etmişdir.

Təsnif edilmiş emal mərhələləri üzrə idxal edilmiş investisiya mallarının qiymətləri 0,2 faiz, istehlak mallarının qiymətləri 0,3 faiz ucuzlaşmış, aralıq məhsulların qiymətləri 0,2 faiz bahalaşmışdır. Digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

İdxal olunan malların məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	99,8	101,6
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	99,8	100,9
Aralıq məhsullar	100,2	101,9
o cümlədən:		
energetika məhsulları	99,8	98,8
digər aralıq məhsullar	100,2	101,9
İstehlak malları	99,7	100,6
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,0	101,5
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,4	99,3
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	100,1	101,7
Digər mallar	100,0	101,5

Respublikadan ixrac olunan malların qiymət indeksi 2013-cü ilin may ayında əvvəlki aya nisbətən 101,1 faiz, MDB ölkələrinə ixrac olunan mallar üzrə 102,0 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan mallar üzrə isə 101,0 faiz təşkil etmişdir.

Emal mərhələləri üzrə ixrac olunan istehlak mallarının qiymətləri 0,5 faiz ucuzlaşmış, aralıq məhsulların qiymətləri 2,9 faiz bahalaşmışdır. İnvestisiya mallarının və digər malların qiymətləri isə dəyişməz olaraq qalmışdır.

REAL SEKTOR

İxrac olunan malların məcmu və qruplar üzrə indeksləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

(faizlə)

	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən
Bütün mallar üzrə	101,1	90,5
o cümlədən:		
Neft və neft məhsulları daxil olmadan	100,1	100,0
Emal mərhələləri üzrə		
İnvestisiya malları	100,0	99,4
Aralıq məhsullar	102,9	88,1
o cümlədən:		
energetika məhsulları	105,0	85,7
digər aralıq məhsullar	101,0	97,5
İstehlak malları	99,5	101,8
o cümlədən:		
qısa müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	99,6	101,3
uzun müddət üçün nəzərdə tutulan istehlak malları	100,8	106,4
ikili istifadə xüsusiyyətli mallar	91,2	115,1
Digər mallar	100,0	96,6

**2013-cü ilin may ayında ayrı-ayrı qruplar üzrə idxal və ixrac
olunan malların qiymət indekslərinin dəyişməsi**

(faizlə)

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən
Diri heyvanlar və heyvan mənşəli məhsullar	99,9	99,7	91,7	98,8
MDB ölkələri	100,0	100,3	82,4	95,3
Digər ölkələr	99,8	99,6	92,8	99,3
Bitki mənşəli məhsullar	93,0	98,9	99,9	112,6
MDB ölkələri	91,7	97,7	100,2	114,5
Digər ölkələr	98,2	102,6	98,0	98,9
Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar	101,5	106,3	105,8	88,1
MDB ölkələri	103,4	111,9	98,3	85,3
Digər ölkələr	99,8	100,7	106,1	98,9
Hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün	101,0	102,9	99,4	94,6
MDB ölkələri	100,4	104,0	102,3	100,5
Digər ölkələr	101,6	101,4	97,7	90,5
Mineral məhsullar	99,5	102,9	101,1	90,0
MDB ölkələri	99,7	106,7	103,2	98,4
Digər ölkələr	99,3	100,8	101,0	89,6
Kimya sənayesi məhsulları	100,1	100,1	98,4	98,3
MDB ölkələri	98,4	94,9	98,1	97,1
Digər ölkələr	100,6	101,7	99,7	102,2
Plastik kütlələr, kauçuk, rezin, onlardan hazırlanan məhsullar	99,8	105,4	100,7	99,3

REAL SEKTOR

...ardı...

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən
MDB ölkələri	100,6	114,7	97,9	104,6
Digər ölkələr	99,7	104,0	101,5	97,7
Emal olunmamış gön aşılınmış dəri, təbii xəz, onlardan hazırlanan məmulatlar	101,4	103,4	98,8	117,7
MDB ölkələri	100,0	99,1	100,0	100,0
Digər ölkələr	101,4	103,5	98,8	118,0
Oduncaq, mantar və onlardan hazırlanan məmulatlar, hörmə məhsulları	100,4	115,9	93,0	92,4
MDB ölkələri	100,7	117,2	100,0	89,5
Digər ölkələr	99,3	109,2	92,3	92,3
Oduncaqdan hazırlanan kütlə, kağız və karton, onlardan hazırlanan məmulatlar	101,1	101,9	100,2	101,6
MDB ölkələri	102,5	102,5	102,8	109,9
Digər ölkələr	100,2	101,9	100,0	98,0
Toxuculuq materialları və məmulatları	100,2	102,6	98,5	108,7
MDB ölkələri	100,4	104,8	98,5	110,2
Digər ölkələr	100,2	102,3	98,4	101,1
Ayaqqabı, baş geyimləri, çətilər, çəliklər, lələklər, süni güllər	99,5	98,5	100,0	97,5
MDB ölkələri	100,0	72,4	100,0	97,5
Digər ölkələr	99,5	100,1	100,0	98,4

REAL SEKTOR

...ardı...

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən
Daş, gips, sement, asbest, slyuda, keramika və şüşə məmulatları	99,6	100,4	100,7	98,6
MDB ölkələri	99,9	98,5	100,5	98,1
Digər ölkələr	99,5	101,2	101,2	104,0
Mirvari, qiymətli daşlar və metallar, onlardan hazırlanan məmulatlar	88,4	98,3	95,5	92,0
MDB ölkələri	102,0	109,8	100,0	144,0
Digər ölkələr	88,3	98,2	95,5	92,0
Azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar	100,3	102,5	99,9	98,1
MDB ölkələri	100,5	103,8	100,5	99,4
Digər ölkələr	100,2	101,1	99,7	95,8
Maşınlar, mexanizmlər, elektrotexniki avadanlıqlar, aparatura	100,7	101,0	98,1	98,1
MDB ölkələri	101,1	105,6	97,5	98,1
Digər ölkələr	100,6	100,3	100,1	98,2
Quru nəqliyyat vasitələri, uçan aparatlar, üzən nəqliyyat vasitələri	99,2	98,9	100,0	99,9
MDB ölkələri	102,3	101,4	100,0	99,3
Digər ölkələr	98,7	98,5	100,0	100,0
Optik, fotoqrafik, ölçü, nəzarət, tibbi alət və aparatlar, saatlar, musiqi alətləri	100,2	102,3	101,1	98,3

	İdxal		İxrac	
	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən	2013-cü ilin may ayı 2013-cü ilin aprel ayına nisbətən	2013-cü ilin yanvar-may ayları 2012-ci ilin yanvar-may aylarına nisbətən
MDB ölkələri	99,6	100,9	101,7	98,8
Digər ölkələr	100,2	102,3	100,0	97,8
Müxtəlif sənaye malları	100,9	104,8	100,0	116,0
MDB ölkələri	105,6	106,8	100,0	118,4
Digər ölkələr	100,7	104,6	100,0	100,2
İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	100,0	100,4	100,0	96,6
MDB ölkələri	100,0	100,0	100,0	100,0
Digər ölkələr	100,0	100,4	100,0	96,2

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın məlumatına görə, 2013-cü il iyun ayının 1-i vəziyyətinə ölkənin bank-kredit təşkilatları tərəfindən iqtisadiyyata 13,8 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 30,1 faiz çox kredit vəsaitləri yönəldilmişdir. Kredit qoyuluşunun 33,1 faizi dövlət, 64,3 faizi özəl banklar, 2,6 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları tərəfindən həyata keçirilmişdir. Verilmiş kreditlərin 73,9 faizini uzunmüddətli kreditlər təşkil etmiş və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 33,4 faiz artmışdır. Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlərin həcmi 768,7 milyon manat olmuşdur.

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2013-cü il iyunun 1-i vəziyyətinə, milyon manat
Kredit qoyuluşları – cəmi	13808,9
ondan:	
qısamüddətli	3600,3
uzunmüddətli	10208,6
Ödənilmə vaxtı keçmiş kreditlər	768,7
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	5,6

Məşğulluq və işsizlik

2013-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4720,9 min nəfər olmuş, onlardan 4480,6 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

Cari il iyunun 1-i vəziyyətinə muzzdla işləyənlərin sayı 1480,0 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət bölməsində 896,2 min nəfər, qeyri-dövlət bölməsində isə 583,8 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 37,3 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1442,7 min nəfər çalışmışdır. Muzzdla işləyənlərin tərkibində qeyri-kənd təsərrüfatı sahəsində əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar 1438,2 min nəfər təşkil etmişdir.

Müəssisə və təşkilatlarda muzzdla çalışan işçilərin 21,8 faizi məhsul istehsalı sahələrində, onlardan 6,8 faizi tikintidə, 6,2 faizi emal sənayesində, 2,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahəsində, 2,5 faizi mədənçıxarma sənayesində, 2,1 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahəsində, 1,4 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsində məşğul olmuşlar.

Xidmət sahəsində çalışanların 23,0 faizi təhsil, 18,9 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,8 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,9 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, 3,7

faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,8 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,0 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 0,8 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində cəmlənmişdir.

2013-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 37,2 min nəfər olmuş, onların 41,7 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 239,1 manat olmuşdur.

2013-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı ölkənin iqtisadi rayonları üzrə aşağıdakı kimi səciyələnilir:

	İşsiz statusuna malik olanlar	nəfər onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	37 249	2 337*
Bakı şəhəri – cəmi	13 404	714
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 535	361
o cümlədən:		
Xızı rayonu	96	12
Abşeron rayonu	297	34
Sumqayıt şəhəri	1 142	315
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 433	211
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	582	55
Qazax rayonu	773	37
Ağstafa rayonu	112	20
Tovuz rayonu	140	17
Şəmkir rayonu	375	35
Gədəbəy rayonu	188	15
Daşkəsən rayonu	4	1
Samux rayonu	21	3
Göygöl rayonu	100	12
Goranboy rayonu	90	13
Naftalan şəhəri	48	3

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	1 227	106
o cümlədən:		
Balakən rayonu	232	22
Zaqatala rayonu	82	7
Qax rayonu	383	22
Şəki rayonu	279	24
Oğuz rayonu	52	16
Qəbələ rayonu	199	15
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 122	111
o cümlədən:		
Astara rayonu	111	4
Lənkəran rayonu	403	55
Lerik rayonu	50	9
Yardımlı rayonu	201	5
Masallı rayonu	109	9
Cəlilabad rayonu	248	29
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 153	105
o cümlədən:		
Qusar rayonu	378	14
Xaçmaz rayonu	79	29
Quba rayonu	430	31
Şabran rayonu	159	8
Siyəzən rayonu	107	23
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	10 085	451
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	460	23
Beyləqan rayonu	94	16
Ağcabədi rayonu	390	23
Bərdə rayonu	3256	37
Neftçala rayonu	235	31
Biləsuvar rayonu	564	31
Salyan rayonu	141	20
Yevlax rayonu	598	30
Mingəçevir şəhəri	1613	63
Ağdaş rayonu	35	5
Ucar rayonu	34	8
Zərdab rayonu	39	8
Kürdəmir rayonu	474	18
İmişli rayonu	389	8
Saatlı rayonu	25	10

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz statusuna malik olanlar	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Sabirabad rayonu	477	46
Hacıqabul rayonu	519	22
Şirvan şəhəri	742	52
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	3 746	137
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	287	57
Füzuli rayonu	599	3
Ağdam rayonu	1971	35
Tərtər rayonu	607	18
Xocalı rayonu	151	8
Şuşa rayonu	45	12
Xocavənd rayonu	86	4
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 470	70
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	956	2
Laçın rayonu	193	31
Qubadlı rayonu	218	28
Zəngilan rayonu	103	9
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	1 074	71
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	103	19
İsmayilli rayonu	444	11
Ağsu rayonu	302	14
Şamaxı rayonu	225	27
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-
o cümlədən:		
Naxçıvan şəhəri	-	-
Sədərək rayonu	-	-
Şərur rayonu	-	-
Babək rayonu	-	-
Şahbuz rayonu	-	-
Culfa rayonu	-	-
Ordubad rayonu	-	-
Kəngərli rayonu	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2 iyul 2001-ci il tarixli Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar (müavinətin ödənilməsi müddəti Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa 12 aylıq dövr ərzində 26 təqvim həftəsindən çox ola bilməz).

Dövlət büdcəsi

2013-ci ilin yanvar-may aylarında dövlət büdcəsinə 8249,4 milyon manat daxil olmuş, büdcədən müxtəlif sosial və iqtisadi tədbirlərin maliyyələşdirilməsinə 7434,4 milyon manat xərclənmişdir. Büdcə gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 22,8 faiz və ya 1534,1 milyon manat, xərcləri 31,6 faiz (1785,9 milyon manat) artmış, büdcənin profisiti ÜDM-in 3,7 faizi səviyyəsində olmuşdur.

Büdcə gəlirlərinin 15,0 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisindən, 12,7 faizi əlavə dəyər vergisindən, 3,9 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisindən, 2,8 faizi aksizlərdən, 3,1 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilərdən, 2,2 faizi digər vergilərdən daxil olmuş, 60,3 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Büdcə vəsaitlərinin 3336,3 milyon manatı (44,9 faizi) iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə, 766,1 milyon manatı (10,3 faizi) əhalinin sosial müdafiəsi və sosial təminatına, 681,6 milyon manatı (9,2 faizi) isə təhsil və səhiyyənin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Xarici ticarət

2013-cü ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanda fəaliyyət göstərən hüquqi və fiziki şəxslər dünyanın 135 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları aparmış, 89 ölkəyə əmtəə ixrac olunmuş, 123 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2013-cü ilin yanvar-may ayları ərzində xarici ölkələrlə 14725,6 milyon ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 4359,8 milyon dollarlıq idxal və 10365,8 milyon dollarlıq ixrac əməliyyatları aparılmış, 6006,0 milyon dollarlıq müsbət saldo yaranmışdır. Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən əmtəə mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 9,7 faiz, o cümlədən ixracın həcmi 6,7 faiz, idxalın həcmi isə 16,9 faiz artmışdır. Ticarət əlaqələrinin 88,6 faizi və ya 13050,6 milyon dolları MDB üzv-iştirakçı dövlətləri istisna olmaqla digər dövlətlərlə, 11,4 faizi, yaxud 1675,0 milyon dolları MDB üzv-iştirakçı dövlətləri ilə həyata keçirilmiş və bu ölkə qrupları ilə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 9,2 faiz və 20,7 faiz artmışdır. Xarici ticarət dövriyyəsi iştirakçılarının 26-sı Amerika, 49-u Avropa, 36-sı Asiya və s. ölkələridir.

MDB üzv-iştirakçı dövlətlər istisna olmaqla digər dövlətlərə ixrac olunmuş malların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 5,4 faiz artmış və 9736,2 milyon dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB üzv-iştirakçı dövlətlərə ixrac olunmuş malların həcmi də 42,5 faiz artaraq 629,6 milyon dollar təşkil etmişdir. 2013-cü ilin yanvar-may aylarında ölkəmizə idxal olunmuş malların 3314,4 milyon dollarlığı MDB üzv-iştirakçı dövlətlər istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur.

Qeyri-neft məhsullarının 745,9 milyon dollar dəyərində ixracı 2012-ci ilin yanvar-may aylarının səviyyəsini 12,9 faiz üstələmişdir.

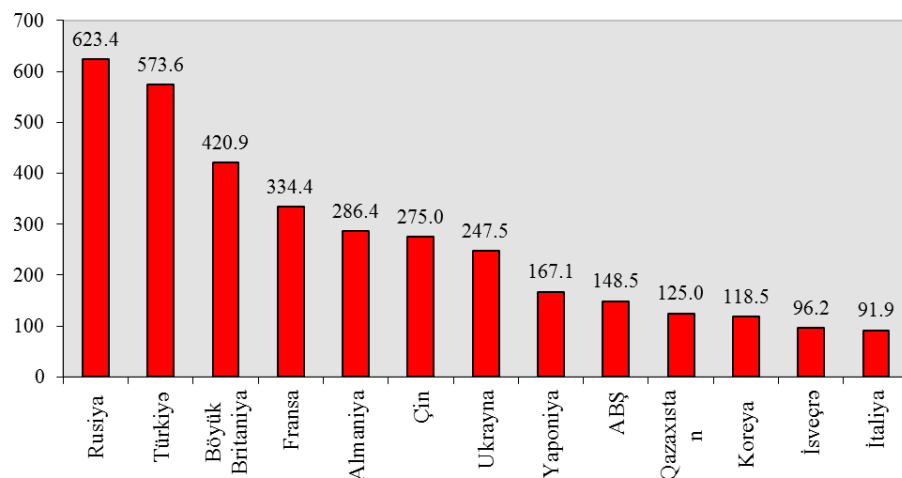
Xarici ticarət dövriyyəsinin beşdə dörd hissəsindən çoxu (83,4 faizi) İtaliya, Rusiya, İndoneziya, Almaniya, Tailand, Türkiyə, Fransa, Böyük Britaniya, Hindistan, Tayvan (Çinin əyaləti), İsrail, Amerika Birləşmiş Ştatları, Yunanıstan,

Portuqaliya, Gürcüstan, Çin və Ukrayna dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Mal mübadiləsinin 89,4 faizi, o cümlədən ixracın 94,7 faizi və idxalın 76,8 faizi sərbəst dönerli valyuta ilə hesablaşmalar əməliyyat növü ilə həyata keçirilmiş və bu hesablaşmaların həcmi 2012-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə 0,6 faiz azalmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş malların ümumi həcmnin 14,3 faizi Rusiyanın, 13,2 faizi Türkiyənin, 9,7 faizi Böyük Britaniyanın, 7,7 faizi Fransanın, 6,6 faizi Almaniyanın, 6,3 faizi Çinin, 5,7 faizi Ukraynanın, 3,8 faizi Yaponiyanın, 3,4 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarının, 2,9 faizi Qazaxıstanın, 2,7 faizi Koreyanın, 2,2 faizi İsveçrənin, 2,1 faizi İtaliyanın, 2,0 faizi Braziliyanın, 1,9 faizi İranın, 1,3 faizi Gürcüstanın, 14,2 faizi isə digər ölkələrin payına düşür.

**2013-cü ilin yanvar-may aylarında idxalda
daha çox paya malik olan dövlətlər
(milyon ABŞ dolları ilə)**

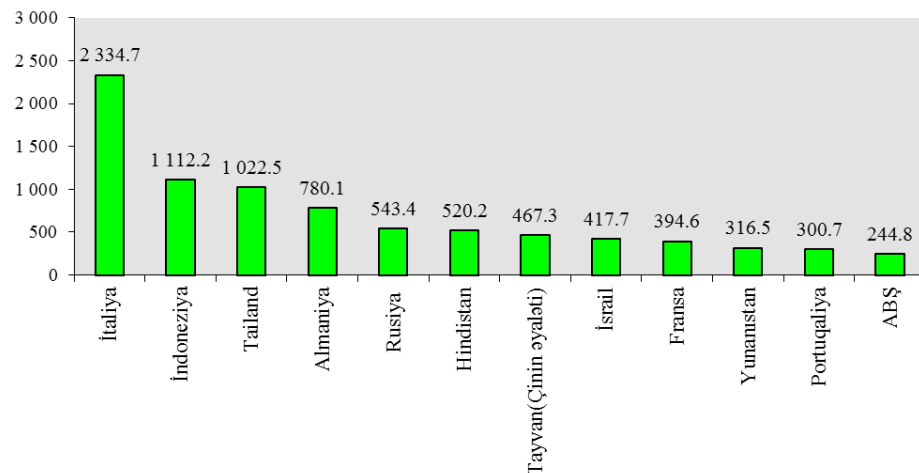

İdxal olunmuş malların ümumi dəyərinin çox hissəsini hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün, kimya sənayesi məhsulları, plastik kütlələr, kauçuk, rezin, onlardan hazırlanan məmulatlar, oduncaq, mantar və onlardan hazırlanan məmulatlar, hörmə məhsulları, az qiymətli metallar və ondan hazırlanan məmulatlar, maşınlar, mexanizmlər, elektrotexniki avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri təşkil etmişdir.

2012-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə mal əti idxalı 60,3 faiz, kartof 2,1 dəfə, xam şəkər və şəkər 5,6 faiz, sement klinkerləri və sement 35,0 faiz, polad prokatı 3,5 faiz, qara metallardan çubuqlar və armaturlar 11,8 faiz, qara metallardan borular 45,8 faiz, paltaryuyan maşınlar 20,1 faiz, mebel 9,8 faiz artmış, quş əti və əlavə ət məhsulları 82,3 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları 45,1 faiz, təzə tərəvəz 68,1 faiz, təzə meyvələr 84,4 faiz, çay 14,5 faiz, buğda 17,2 faiz, bitki yağları 33,3 faiz, mineral gübrələr 40,8 faiz, polietilen 45,1 faiz, rezin şinlər 13,6 faiz, məişət kondisionerləri 69,5 faiz, məişət soyuducuları 69,8 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları 8,1 faiz, qara metallardan küncüklər və şvellerlərin idxalı isə 27,0 faiz azalmışdır.

İxrac olunmuş malların 22,5 faizi İtaliyaya, 10,7 faizi İndoneziyaya, 9,9 faizi Taylanda, 7,5 faizi Almaniyaya, 5,2 faizi Rusiyaya, 5,0 faizi Hindistana, 4,5 faizi Tayvana (Çinin əyaləti), 4,0 faizi İsrailə, 3,8 faizi Fransaya, 3,1 faizi Yunanıstana, 2,9 faizi Portuqaliyaya, 2,4 faizi Amerika Birləşmiş Ştatlarına, 2,3 faizi Gürcüstana, 2,2 faizi Türkiyəyə, 1,9 faizi Çexiyaya, 1,7 faizi Böyük Britaniyaya, 1,6 faizi İraqa, qalan 8,8 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

2013-cü ilin yanvar-may aylarında ixracda daha çox paya malik olan dövlətlər (milyon ABŞ dolları ilə)

İxracın strukturunda mineral məhsullar, heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar, hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, sirkə, tütün, az qiymətli metallar və ondan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

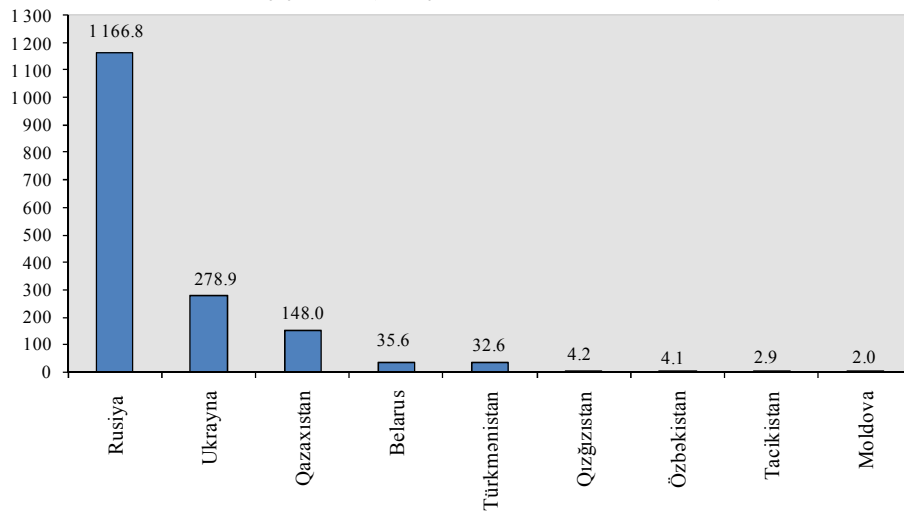
Əvvəlki ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə 2013-cü ilin yanvar-may aylarında xarici ölkələrə göndərilmiş məhsullardan təzə tərəvəz 13,4 faiz, kartof 51,9 faiz, marqarin, digər qida üçün yararlı qarışıqlar 19,1 faiz, bitki yağları 11,8 faiz, şəkər 38,7 faiz, pambıq parça ipliği 82,0 faiz, ağ neft 60,8 faiz, qazoyl 16,8 faiz, maye qaz 12,5 faiz, qara metallardan borular 67,3 faiz artmış, təzə meyvə 24,2 faiz, çay 12,3 faiz, pambıq lifi 5,5 faiz, polietilen 8,5 faiz, neft koksu 6,8 faiz, sürtkü yağları 62,4 faiz, emal olunmamış alüminiumun ixracı isə 8,9 faiz azalmışdır.

İxrac olunmuş, lakin 2013-cü ilin yanvar-may aylarında məlumatları bəyan edilməmiş xam neftin və qazın həcmi də nəzərə alınmaqla, xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 18135,0 milyon ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2012-ci ilin yanvar-may ayları ilə müqayisədə onun fiziki həcmi 3,1 faiz artmışdır. Əmtəə dövriyyəsinin ümumi həcmi 76,0 faizini, yaxud 13775,2 milyon dollarını ölkədən ixrac olunmuş mallar təşkil etmişdir.

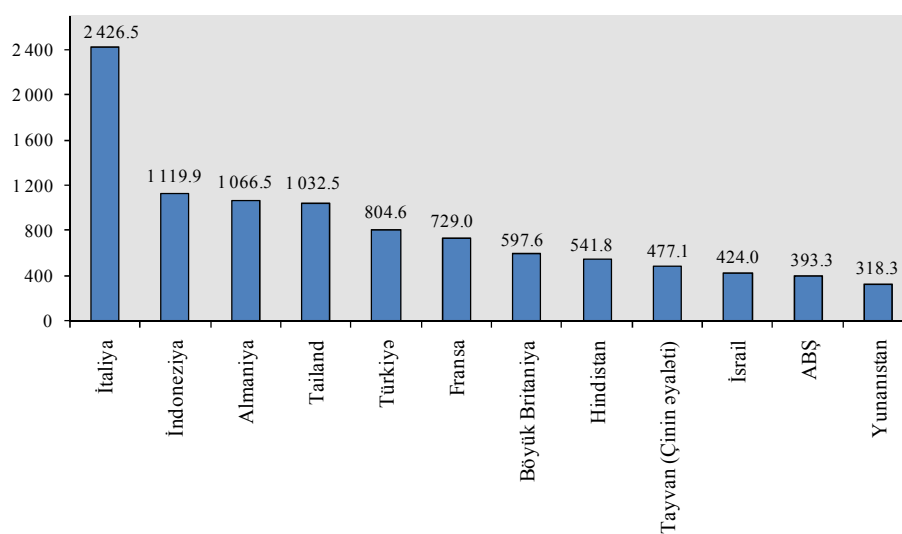
XARİCİ SEKTOR

Xarici ticarət dövriyyəsinin 16460,0 milyon dolları, yaxud 90,8 faizi, o cümlədən ixracın 13145,6 milyon dolları (95,4 faizi) MDB üzv-iştirakçı dövlətlər istisna olmaqla digər dövlətlərin payına düşmüşdür. Bu ölkələrlə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi 2,5 faiz artmışdır.

2013-cü ilin yanvar-may aylarında MDB ölkələri ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2013-cü ilin yanvar-may aylarında MDB-yə üzv ölkələr istisna olmaqla bəzi digər dövlətlərlə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)

2013-cü ilin yanvar-may aylarında ölkəmizə 8,0 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif mallar gətirilmişdir.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

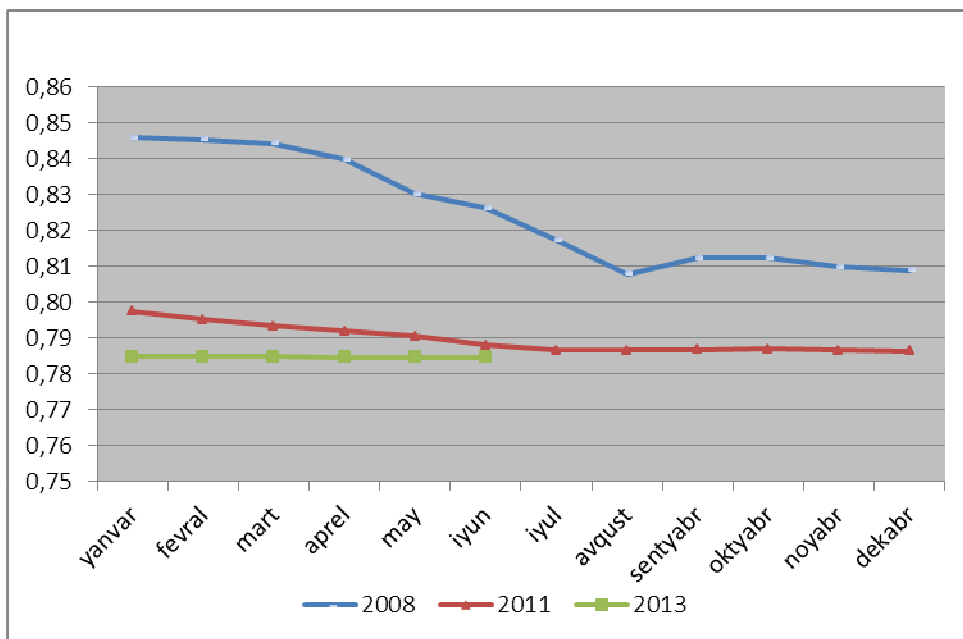
2013-cü il iyunun 1-nə olan məlumatlara görə əhalinin banklardakı əmanətləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 35,7 faiz artaraq 5891,5 milyon manata çatmışdır.

Əmanətlərin 3565,4 milyon manatı və ya 60,5 faizi milli valyutada, 2326,1 milyon manatı xarici valyuta şəklində qoyulmuş və müvafiq olaraq 45,5 faiz və 23,0 faiz artmışdır.

Əmanətlərin 75,0 faizi özəl banklarda yerləşdirilmişdir.

2013-cü ilin iyun ayında manatın 1 ABŞ dollarına orta məzənnəsi 0,78 manat, 100 Rus rubluna 2,43 manat, 1 Avroya 1,04 manat, ilin əvvəlindən isə müvafiq olaraq 0,78 manat, 2,53 manat və 1,03 manat təşkil etmişdir.

Manatın 1 ABŞ dollarına məzənnəsinin dəyişməsi

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2013-cü il yanvarın 1-i vəziyyəti ilə müqayisədə 2013-cü il yanvar-iyun ayları ərzində müəssisə və təşkilatların sayı 4,3 faiz artaraq 82355 olmuşdur.

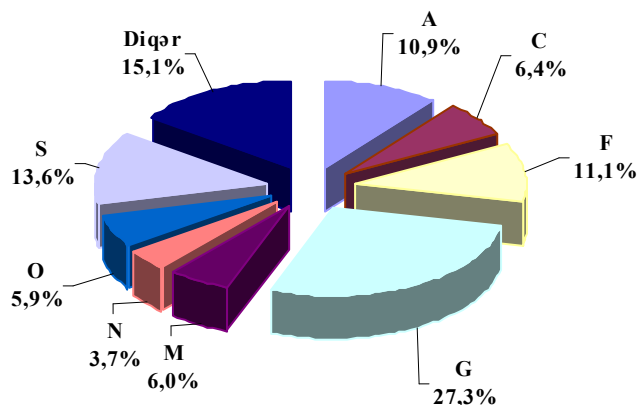
Artım əsasən iqtisadiyyatın “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Təhsil”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “İnformasiya və rabitə”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” bölmələrində daha nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

hərflər işarəsi	Fəaliyyət növünün adı	01.07.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi say görə %-lə	01.01.2013-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə %-lə
	CƏMI	82355	100,0	104,3
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8989	10,9	100,0
B	Mədənçıxarma sənayesi	724	0,9	101,7
C	Emal sənayesi	5285	6,4	102,9
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	290	0,4	105,1
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	437	0,5	104,3
F	Tikinti	9120	11,1	102,0
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	22513	27,3	104,6
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1666	2,0	103,0
I	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1053	1,3	102,9
J	İnformasiya və rabitə	1820	2,2	108,3
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1415	1,7	102,8
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	862	1,1	108,8
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	4948	6,0	105,9
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3021	3,7	102,5
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat	4895	5,9	100,8

hərflər işarəsi	Fəaliyyət növünün adı	01.07.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi sayə görə %-lə	01.01.2013-cü il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə %-lə
P	Təhsil	1334	1,6	110,0
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1386	1,7	103,7
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1340	1,6	102,9
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	11174	13,6	110,9
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	83	0,1	101,2

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Emal sənayesi” bölmələrində müəssisə və təşkilatların Dövlət registrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının strukturu, yekuna nisbətən

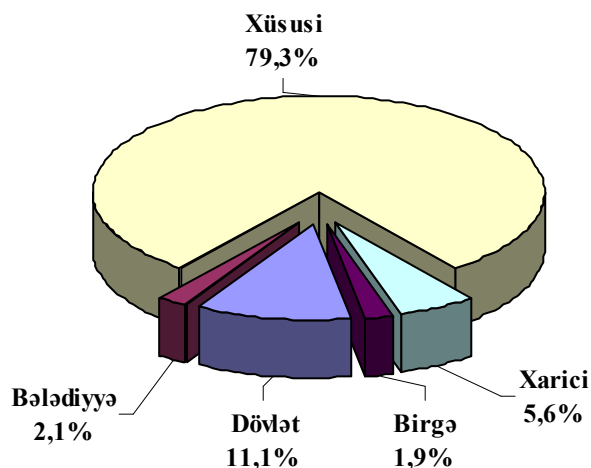
2013-cü il yanvar-iyun ayları ərzində Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur:

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	9162	11,1	1755	2,1	65278	79,3	4625	5,6	1535	1,9
o cüm-lədən:										
A	547	6,1	4	0,0	8349	92,9	40	0,4	49	0,6
B	35	4,8	0	0,0	532	73,5	131	18,1	26	3,6
C	314	5,9	3	0,1	4418	83,6	272	5,1	278	5,3
D	238	82,1	0	0,0	40	13,8	9	3,1	3	1,0
E	203	46,4	2	0,5	201	46,0	16	3,7	15	3,4
F	597	6,5	16	0,2	7571	83,0	726	8,0	210	2,3
G	861	3,8	1	0,0	19963	88,7	1271	5,6	417	1,9
H	254	15,2	1	0,1	1184	71,1	183	11,0	44	2,6
İ	46	4,4	0	0,0	867	82,3	99	9,4	41	3,9
J	214	11,8	0	0,0	1459	80,2	101	5,5	46	2,5
K	215	15,2	0	0,0	1080	76,3	69	4,9	51	3,6
L	100	11,6	0	0,0	704	81,7	43	5,0	15	1,7
M	645	13,0	2	0,0	3377	68,3	825	16,7	99	2,0
N	273	9,0	1	0,0	2522	83,5	163	5,4	62	2,1
O	3132	64,0	1716	35,0	42	0,9	3	0,1	2	0,0
P	523	39,2	0	0,0	733	55,0	66	4,9	12	0,9
Q	410	29,6	0	0,0	880	63,5	69	5,0	27	1,9
R	399	29,8	3	0,2	903	67,4	18	1,3	17	1,3
S	155	1,4	6	0,1	10451	93,5	441	3,9	121	1,1
U	1	1,2	0	0,0	2	2,4	80	96,4	0	0,0

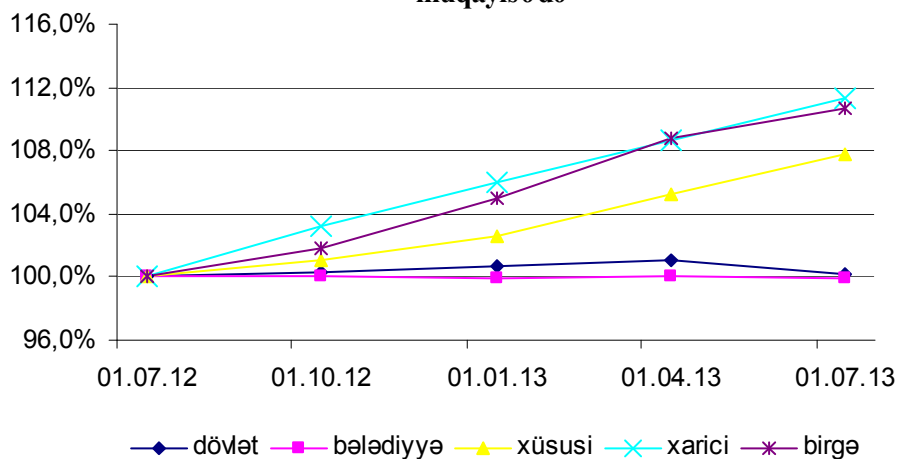
* Bələdiyyələr də bu bölməyə daxildir

Xüsusi mülkiyyətə malik olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (30,6%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (16,0%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (12,8%), “Tikinti” (11,6%), “Emal sənayesi” (6,8%) və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (5,2%) bölmələrinin payına düşür.

Müəssisə və təşkilatların mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

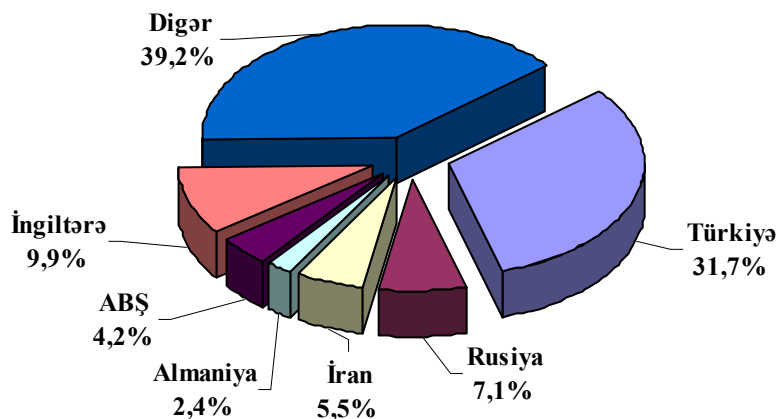

Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının dəyişməsi, keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə xarici investisiyalı, birgə və xüsusi müəssisələrin sayında nəzərəcarpacaq dərəcədə artım müşahidə olunur.

100 faiz xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Statistik vahidlərin Dövlət registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (31,7%), Böyük Britaniya (9,9%), Rusiya (7,1%), İran (5,5%), ABŞ (4,2%), Almaniya (2,4%) və digər ölkələrin (39,2%) sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

2013-cü il yanvar-iyun ayları ərzində müəssisə və təşkilatların sayının dəyişməsi aşağıdakı kimi xarakterizə olunur:

Fəaliyyət növləri	01.07.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	82355	3833	4,7	208	0,3
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8989	103	1,1	15	0,2
Mədənçıxarma sənayesi	724	15	2,1	4	0,6
Emal sənayesi	5285	205	3,9	16	0,3

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fəaliyyət növləri	01.07.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	290	2	0,7	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	437	14	3,2	3	0,7
Tikinti	9120	370	4,1	21	0,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	22513	1066	4,7	67	0,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1666	57	3,4	9	0,5
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1053	35	3,3	6	0,6
İnformasiya və rabitə	1820	139	7,6	7	0,4
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1415	48	3,4	0	0,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	862	37	4,3	5	0,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	4948	286	5,8	17	0,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3021	94	3,1	6	0,2
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4895	51	1,0	1	0,0
Təhsil	1334	103	7,7	6	0,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1386	50	3,6	2	0,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1340	62	4,6	3	0,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	11174	1095	9,8	20	0,2
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	83	1	1,2	0	0,0

2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 32,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 10,1 faizi “Tikinti”, 9,6 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 8,2 faizi “Peşə elmi və texniki fəaliyyət”, 7,7 faizi “Emal sənayesi” və qalanları isə digər bölmələrin payına düşmüşdür.

Bu dövrdə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 28,6 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 27,8 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 9,7 faizi “Tikinti”, 7,5 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 5,3 faizi “Emal sənayesi”, 3,6 faiz “İnformasiya və rabitə” və qalanları isə digər bölmələrdə təşkil olunmuşdur.

Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının mülkiyyət növlərinə görə strukturu aşağıdakı məlumatlarla xarakterizə olunur.

Mülkiyyət növləri	01.07.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	82355	3833	4,7	208	5,4
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	9162	148	1,6	23	0,3
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1755	3	0,2	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	65278	3337	5,1	157	0,2
Xarici mülkiyyətli müəssisələr (100%-li xarici investisiyalı müəssisələr)	4625	265	5,7	24	0,5
Birgə müəssisələr	1535	80	5,2	4	0,3

2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində qeydiyyatdan keçmiş müəssisə və təşkilatların 87,1 faizi xüsusi mülkiyyətli, 6,9

* Bələdiyyələrin özləri də bu bölməyə daxil edilmişdir

faizi tam xarici investisiyalı, 3,9 faizi dövlət mülkiyyətli, 2,1 faizi birgə, 0,1 faizi isə bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr olmuşdur.

Statistik vahidlərin Dövlət registrinin tərkibinin dəyişməsi iqtisadi rayonlar üzrə aşağıdakı kimi olmuşdur.

	01.07.2013-cü il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində yaranmış yeni müəssisə və təşkilatlar		2013-cü ilin yanvar-iyun ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatlar	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	82355	3833	4,7	208	0,3
Bakı	43852	2077	4,7	133	0,3
İqtisadi rayonlar:					
Abşeron iqtisadi rayonu	5139	325	6,3	16	0,3
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	5783	303	5,2	6	0,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3487	170	4,9	6	0,2
Lənkəran iqtisadi rayonu	4389	201	4,6	2	0,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2460	111	4,5	12	0,5
Aran iqtisadi rayonu	11574	519	4,5	26	0,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1816	53	2,9	0	0,0
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	624	4	0,6	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1397	50	3,6	1	0,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	1834	20	1,1	6	0,3

Müəssisə və təşkilatların təxminən yarısı Bakıda (53,2 faizi) qeydiyyatdan keçmişdir. Hesabat dövründə yeni yaranmış müəssisə və təşkilatların 54,2 faizi Bakıda, 13,5 faizi Aran, 8,5 faizi Abşeron, 7,9 faizi Gəncə-Qazax, 5,2 faizi Lənkəran iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Abşeron (6,3%), Gəncə-Qazax (5,2%), Şəki-Zaqatala (4,9%) iqtisadi rayonlarında və Bakı şəhərində (4,7%) daha fəal aparılmışdır.

Bu dövrdə Bakı şəhərində 133, Aran iqtisadi rayonunda 26, Abşeron iqtisadi rayonunda 16, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunda 12, Gəncə-Qazax, Şəki-Zaqatala və Naxçıvan iqtisadi rayonlarında hər birindən 6 müəssisə ləğv edilərək Statistik vahidlərin Dövlət registrindən çıxarılmışdır.

2013-cü ilin iyulun 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən kiçik müəssisələrin sayı və strukturu “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və “İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin müəyyənləşdirilməsi meyarlarının hədləri”nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin sayı və illik dövriyyə meyarına görə aşağıdakı kimi olmuşdur.

Fəaliyyət növləri	01.07.2013-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	65711	100,0	79,8
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8718	13,3	97,0
Mədənçıxarma sənayesi	655	1,0	90,5
Emal sənayesi	4914	7,5	93,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	118	0,2	40,7
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	329	0,5	75,3
Tikinti	8496	12,9	93,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	21586	32,9	95,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1279	1,9	76,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	897	1,4	85,2
İnformasiya və rabitə	1585	2,4	87,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	870	1,3	61,5

Fəaliyyət növləri	01.07.2013-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə %-lə	...ardı
			Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	742	1,1	86,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	4336	6,6	87,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2772	4,2	91,8
Təhsil	792	1,2	59,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	860	1,3	62,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1049	1,6	78,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	5713	8,7	51,1

Göründüyü kimi, 2013-cü ilin iyulun 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 79,8 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (32,8%), kənd təsərrüfatı (13,3%), tikinti (12,9%) və digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (8,7) sahələrində yaradılmışdır.

	01.07.2013-cü il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi sayə görə %-lə
CƏMI	65711	100,0
Bakı	36881	56,1
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	4449	6,8
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	4142	6,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	2554	3,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	3524	5,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	1752	2,7
Aran iqtisadi rayonu	8972	13,7
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1259	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	345	0,5
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	877	1,3
Naxçıvan iqtisadi rayonu	956	1,4

Kiçik müəssisələrin 56,1 faizi Bakıda, 13,7 faizi Aran, 6,8 faizi Abşeron, 6,3 faizi Gəncə-Qazax, 5,4 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarların fəaliyyət növlərinə görə bölgüsü

2013-cü ilin iyulun 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 448 mindən çox olmuşdur.

Fəaliyyət növləri	01.07.2013-cü il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə %-lə
CƏMİ	448004	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	57690	12,9
Mədənçıxarma sənayesi	552	0,1
Emal sənayesi	12704	2,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	86	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	150	0,0
Tikinti	4097	0,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	175376	39,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	72306	16,2
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	24296	5,4
İnformasiya və rabitə	4833	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1266	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	7724	1,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	7867	1,8
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2794	0,6
Təhsil	1875	0,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2166	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	5436	1,2
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	60681	13,5
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	6105	1,4

İNSTITUSİONAL DƏYİŞİKLİKLƏR

Fərdi sahibkarların çox hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (39,2%), “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” (16,2%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (13,5%) və “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (12,9%) sahələrində qeydiyyatdan keçmişdir.

	01.07.2013-cü il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə %-lə
CƏMİ	448004	100,0
Bakı	158939	35,5
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	25571	5,7
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	53482	11,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	26997	6,1
Lənkəran iqtisadi rayonu	32731	7,3
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	24339	5,4
Aran iqtisadi rayonu	85984	19,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	10431	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2084	0,5
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	12593	2,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	14853	3,3

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (35,5%), Aran (19,2%), Gəncə-Qazax (11,9%) və Lənkəran (7,3%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışlar.

Fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların gender bölgüsü aşağıdakı məlumatlarla səciyyələnir.

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
CƏMİ	369820	100,0	78184	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	47559	12,9	10131	13,0
Mədənçıxarma sənayesi	523	0,1	29	0,0
Emal sənayesi	11055	3,0	1649	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	80	0,0	6	0,0

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	137	0,0	13	0,0
Tikinti	3991	1,1	106	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	140210	37,9	35166	45,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71305	19,3	1001	1,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	21035	5,7	3261	4,2
İnformasiya və rabitə	4014	1,1	819	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	984	0,3	282	0,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	5215	1,4	2509	3,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5398	1,5	2469	3,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2233	0,6	561	0,7
Təhsil	763	0,2	1112	1,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1605	0,4	561	0,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	4924	1,3	512	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	44224	12,0	16457	21,0
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	4565	1,2	1540	2,0

Sahibkarlıqla məşğul olan fərdi sahibkarların 82,5 faizini kişilər, 17,5 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət sahəsində fərdi sahibkarların 27,1 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”ndə 20,1 faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”da 17,6 faizini təşkil edir.

İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların gender bölgüsü

	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	say	%
CƏMI	369820	100,0	78184	100,0
Bakı	126781	34,3	32158	41,1
İqtisadi rayonlar:				
Abşeron iqtisadi rayonu	21132	5,7	4439	5,7
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	42355	11,5	11127	14,2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	21885	5,9	5112	6,5
Lənkəran iqtisadi rayonu	29019	7,8	3712	4,8
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	19772	5,4	4567	5,8
Aran iqtisadi rayonu	73597	19,9	12387	15,8
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	8968	2,4	1463	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1790	0,5	294	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	11231	3,0	1362	1,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	13290	3,6	1563	2,0

Sahibkar qadınların 41,1 faizi Bakıda, 15,8 faizi Aran, 14,2 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişlər.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (20,2%), habelə Gəncə-Qazax (20,8%), Şəki-Zaqatala (18,9%) və Aran (14,4%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

2013-cü il iyulun 1-i vəziyyətinə Statistik vahidlərin Dövlət registrinə daxil edilmiş, torpaq payı almış ailələrin sayı 850 mini keçmişdir ki, bu da ölkədə torpaq payı alanların 98,0 faizini təşkil edir. Dövlət registrinə daxil edilmiş ailə təsərrüfatlarının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

	01.07.2013-cü il vəziyyətinə ailə təsərrüfatlarının sayı	Ümumi saya görə %-lə
CƏMİ	850798	100,0
Bakı	0	0,0
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	7782	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	170767	20,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	101150	11,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	124957	14,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	80165	9,4
Aran iqtisadi rayonu	232195	27,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19919	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	42915	5,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	70948	8,3

Əhalinin gəlirləri

Cari ilin yanvar-iyun aylarında ölkə əhalisi 15,8 milyard manatlıq və ya əvvəlki eyni dövrü ilə müqayisədə 7,1 faiz çox gəlir əldə etmiş, onun hər nəfərə düşən həcmi 5,7 faiz artaraq 1708,8 manat və ya ayda orta hesabla 284,8 manat olmuşdur.

Bütün icbari ödəmələr və könüllü üzvlük haqları ödənildikdən sonra əhalinin sərəncamında 14,4 milyard manatlıq və ya əvvəlki ildəkindən 7,1 faiz çox vəsait qalmışdır.

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2013-cü il yanvar-iyun aylarında faktiki	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə *)
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	15830,7	107,1
hər nəfərə, manat	1708,8	105,7
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	14353,5	107,1
hər nəfərə, manat	1549,4	105,7

*)2012-ci ilin göstəriciləri əldə olunmuş yeni məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir

Əmək haqqı

2013-cü ilin yanvar-may aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,8 faiz artaraq 408,8 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 1555,0 manat, qeyri-neft sektorunda 378,5 manat, dövlət bölməsində 328,5 manat, özəl bölmədə 534,0 manat təşkil etmişdir.

Digər fəaliyyət növləri ilə müqayisədə mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyətində, informasiya və rabitədə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət sahəsində, tikintidə, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi sahəsində orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olmuşdur.

Bu dövrdə müəssisə və təşkilatlarda çalışan kənar əvəzçilərin orta aylıq əmək haqqı 315,1 manat və mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 317,0 manat təşkil etmişdir.

Demoqrafik vəziyyət

İlkin məlumatlara əsasən Azərbaycan Respublikasının əhalisinin sayı cari ilin əvvəlindən 55,3 min nəfər və yaxud 0,6 faiz artaraq 2013-cü il iyul ayının 1-i vəziyyətinə 9411,8 min nəfərə çatmışdır. Əhalinin sıxlığı bir kvadrat kilometrə 109 nəfər olmuşdur. Əhalinin 53,1 faizi şəhər, 46,9 faizi kənd yerlərində yaşayır, 49,7 faizi kişilərdən, 50,3 faizi qadınlardan ibarətdir. Əhalinin 22,3 faizi 0-14 yaşda, 71,9 faizi 15-64 yaşda, 5,8 faizi 65 və yuxarı yaşda olanlardır.

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Y a n v a r – i y u n					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2013	2012	artım (azalma)	2013	2012	2013-cü il 2012-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	54,3	58,2	-3,9	11,9	12,8	93,0
Doğulanlar	83,1	86,4	-3,3	18,1	19,0	95,3
Ölənlər	28,8	28,2	0,6	6,2	6,2	100,0
Nikahlar	37,9	33,8	4,1	8,2	7,4	110,8
Boşanmalar	5,7	5,3	0,4	1,2	1,2	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Cari ilin 6 ayı ərzində ölkədə 83,1 min körpə doğulmuş və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə doğum səviyyəsi 18,1 olmuşdur. Doğulanların 53,6 faizi oğlanlar, 46,4 faizi qızlardır. Körpələrdən 876-sı əkiz, 15-i isə üçəm doğulmuşdur.

Ölkədə uşaq doğmaq qabiliyyətinə malik olan qadınların bütün ömür boyu hər birinə orta hesabla 2,3 doğulmuş uşaq düşür və bu da ölkə üzrə əhalinin təkrar istehsalını təmin edir.

Cari ilin birinci yarısında ölkədə 28,8 min ölüm halı qeydə alınmış və ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə ölüm eyni səviyyədə (6,2) qalmışdır.

İlin əvvəlindən rəsmi orqanlar tərəfindən 37,9 min nikah və 5,7 min boşanma qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə hesabı ilə 2012-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən nikahların sayı 7,4-dən 8,2-yə qədər artmış, boşanmaların sayı isə dəyişməyərək eyni səviyyədə (1,2) qalmışdır.

Birinci nikaha daxil olanların orta yaşı kişilər arasında 27,1, qadınlar arasında isə 23,7 yaş təşkil edir.

2013-cü ilin yanvar-iyun aylarında Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 1053 nəfər gələn və 84 nəfər ölkədən gedən qeydə alınmışdır.

**Azərbaycan Respublikası Dövlət
Statistika Komitəsinin sədri**

Arif Vəliyev